

Brussell, 21 ta' Mejju 2025
(OR. en)

9018/25

COMPET 378
MI 303
ENFOCUSTOM 87
ENER 147
DIGIT 94
IND 151
EMPL 195
TRANS 196
ENV 382

NOTA TA' TRAŻMISSJONI

minn:	Is-Segretarju Ġenerali tal-Kummissjoni Ewropea, iffirmata mis-Sa Martine DEPREZ, Direttur
data meta waslet:	21 ta' Mejju 2025
lil:	Is-Sa Thérèse BLANCHET, Segretarju Ġenerali tal-Kunsill tal-Unjoni Ewropea
Nru dok. Cion:	COM(2025) 500 final
Suġġett:	KOMUNIKAZZJONI TAL-KUMMISSJONI LILL-PARLAMENT EWROPEW, LILL-KUNSILL, LILL-KUMITAT EKONOMIKU U SOĊJALI EWROPEW U LILL-KUMITAT TAR-REĠJUNI Strategija biex is-Suq Uniku jsir sempliċi, bla xkiel u b'saħħtu

Id-delegazzjonijiet isibu mehmuż id-dokument COM(2025) 500 final.

Mehmuż: COM(2025) 500 final

IL-KUMMISSJONI
EWROPEA

Brussell, 21.5.2025
COM(2025) 500 final

**KOMUNIKAZZJONI TAL-KUMMISSJONI LILL-PARLAMENT EWROPEW,
LILL-KUNSILL, LILL-KUMITAT EKONOMIKU U SOĊJALI EWROPEW U LILL-
KUMITAT TAR-REĠJUNI**

Strategija biex is-Suq Uniku jsir sempliċi, bla xkiel u b'saħħtu

**KOMUNIKAZZJONI TAL-KUMMISSJONI LILL-PARLAMENT EWROPEW,
LILL-KUNSILL, LILL-KUMITAT EKONOMIKU U SOĊJALI EWROPEW U LILL-
KUMITAT TAR-REĠJUNI**

Strategija biex is-Suq Uniku jsir sempliċi, bla xkiel u b'saħħtu

Is-suq Uniku huwa s-suq intern Ewropew tagħna. Huwa katalist b'saħħtu għat-tkabbir, il-prosperità u s-solidarjetà. B'PDG ta' EUR 18-il triljun¹, is-Suq Ewropew huwa t-tieni l-akbar ekonomija fid-dinja, li jammonta għal kważi 18 % tal-ekonomija globali² u jipprovdi lill-UE bi skala, saħħa u aġilità. Filwaqt li jlaqqa' flimkien 30 stat³, 450 miljun konsumatur u 26 miljun kumpanija⁴, is-Suq Ewropew tagħna joffri aċċess għal firxa wiesgħa ta' prodotti, servizzi u opportunitajiet ta' investiment. Dan jipprovdi bilanċ: opportunitajiet għan-negozji u ċ-ċittadini, kif ukoll il-protezzjoni tal-ħaddiema u tal-konsumaturi. Joffri wkoll stabbiltà u investiment prevedibbli u ambjent tan-negozju, ibbażat fuq l-istat tad-dritt. Is-suq Ewropew tagħna jinkorpora l-valuri tal-ekonomija soċjali tas-suq li tgħaqqad il-libertà u l-prosperità għal kulhadd.

Is-suq Uniku jgħall-prosperità u huwa l-ewwel xprun tal-kompetittività tagħna. Dan zied il-PDG tal-UE b'mill-inqas 3-4%⁵ u ħoloq 3.6 miljun impjeg⁶, b'kisbiet pożittivi kbar għall-Istati Membri kollha. It-tlestija ulterjuri tas-Suq Uniku tirdoppja l-kisbiet li diġà nkisbu⁷. Biex nirreagixxu għall-isfidi ġeopolitiċi, irridu nużaw il-potenzjal sħiħ tas-suq Ewropew tagħna biex inżidu l-produttività 'l fuq mix-xejra ta' tkabbir kajmana tiegħu ta' 1%⁸. Filwaqt li nibnu fuq il-valutazzjonijiet ta' Enrico Letta, Mario Draghi u Sauli Niinistö, għandna nużawh biex terġa'

¹ Eurostat (2024), [Gross domestic product at market prices](#).

² FMI, *Perspettiva Ekonomika Dinjija*, Ottubru 2024.

³ Is-suq Uniku jinkludi s-27 Stat Membru tal-UE u t-tliet Stati taż-ŻEE-EFTA (l-Iżlanda, il-Liechtenstein u n-Norveġja), b'total ta' 30 pajjiż parteċipant.

⁴ Minn Novembru 2023, l-Istatistika Strutturali tan-Negozju tal-Eurostat tinkludi wkoll data dwar taqsimiet addizzjonali tan-NACE (K, P, Q, R u t-taqsimi S96). Dawn is-setturi addizzjonali tan-NACE jkopru kumpaniji f'setturi bħall-attivitajiet finanzjarji u tal-assigurazzjoni, l-edukazzjoni, is-saħħa tal-bniedem u l-attivitajiet ta' hidma soċjali. B'dawn it-taqsimiet addizzjonali tan-NACE inkluzi, l-Eurostat jgħoddi madwar 32 miljun kumpanija fl-UE fl-2023. [Enterprises by detailed NACE Rev. 2 activity and special aggregates](#), 2023. Sors: Eurostat.

⁵ Strathof et al. (2008); Mayer et al. (2018); Mion and Ponattu (2019).

⁶ Muller et al. (2017).

⁷ Fontagné and Yotov (2025). Bis-suppożizzjoni li 75% tal-aktar tnaqqis b'suċċess fil-kostijiet kummerċjali bilaterali għal industrija partikolari mmaterjalizza għall-industriji kollha fis-Suq Uniku.

⁸ Id-distakk fil-produttività tax-xogħol tal-UE mal-Istati Uniti kien ta' 22% fl-2023, imkejjejl skont il-PDG aġġustat għall-kapaċità tal-akkwist għal kull siegħa maħduma. Il-Kummissjoni Ewropea: Rapport Annwali dwar is-Suq Uniku u l-Kompetittività għall-2025.

tinkiseb il-kompetittività⁹ meħtieġa biex jiġi protett il-mudell soċjali Ewropew, tiġi appoġġata t-tranzizzjoni nadifa¹⁰ kif ukoll jiġu żgurati s-sovranità¹¹ u s-sigurtà¹² strateġiċi tagħna.

Filwaqt li d-dinja qed tidhol f'perjodu ta' incertezza ekonomika kkawzata minn sfidi ġeopolitiċi u tensjonijiet kummerċjali, is-Suq Ewropew huwa l-ankra tagħna għall-istabbiltà u r-reżiljenza. Dan jippermetti l-assorbiment tax-xokkijiet u jipproteġi lin-negozji tal-UE minn incertezzi globali u riskji tas-suq. L-Ewropej huma l-ewwel sħab ta' xulxin, billi jiskambjaw prodotti u servizzi magħmula fl-Ewropa madwar l-Istati Membri u r-reġjuni. Is-Suq Uniku huwa kritiku biex tinbena kompetittività ta' daqs kontinentali f'dinja ta' ġganti u huwa vitali biex jitwettqu l-azzjonijiet fil-Boxxla għall-Kompetittività, il-boxxla ta' din il-Kummissjoni¹³. It-tneħħija tal-ostakli li fadal u l-espansjoni tas-Suq Uniku ssaħħaħ l-aċċess għas-suq, b'mod partikolari għall-intraprizi żgħar u ta' daqs medju (SMEs, Small and Medium Enterprises) u l-kumpaniji innovattivi u li qed jespandu, u tiżgura aktar għażla bi prezzijiet orħos. Dan għandu jiġi ingranat aktar. Dan jirrikjedi l-iżvilupp tas-suq Ewropew tagħna billi jitnaqqsu l-ostakli li jipprevjenu ċ-ċirkolazzjoni bla xkiel tal-oġġetti, tas-servizzi, tan-nies u tal-kapital. Dan jirrikjedi wkoll it-tisħiħ tal-ktajjen tal-valur Ewropej, l-argumenti għall-vijabbiltà għall-investment u s-swieq ewlenin u l-użu tal-istrumenti disponibbli tagħna inkluż l-akkwist pubbliku. Politika ta' Koeżjoni b'saħħitha, flimkien ma' Suq Uniku effettiv, tista' tiggarrantixxi inklużjoni ġenwina madwar l-UE kollha filwaqt li tiżgura li kulhadd ikun jista' jirnexxi fil-post li jqis li huwa d-dar tiegħu.

Huwa imperattiv li nagħtu spinta ġdida lill-viżjoni tagħna ta' Suq Uniku sempliċi, ġust u bla xkiel. Fil-qalba ta' din il-viżjoni hemm kuntratt man-negozji u ċ-ċittadini: aktar moviment liberu fis-Suq Uniku, u aktar protezzjoni u awtonomizzazzjoni fis-Suq Ewropew tagħna. Dan jeħtieġ progress konkret u rapidu fuq proġetti ta' politika ewlenin – b'mod partikolari fir-rigward tas-swieq kapitali, diġitali, tal-enerġija u tat-telekomunikazzjoni – u miżuri ta' politika azzjonabbli li huma rispettati u infurzati fil-livell Ewropew, nazzjonali u reġjonali. Filwaqt li din minn dejjem kienet l-aspirazzjoni, issa jeħtieġ li ssir realtà aktar konsistenti. Il-kuntest globali attwali jappella għar-rieda politika li jiġu indirizzati l-ostakli li fadal darba għal dejjem: il-livelli Ewropej, nazzjonali u reġjonali jeħtieġ li jzommu lilhom infushom u lil xulxin responsabbli. Huwa ġġustifikat approċċ ġdid biex din id-darba titwettaq b'mod komprensiv. Mhux biż-żieda ta' saff addizzjonali ta' regoli. Izda pjuttost billi jizjed saff addizzjonali ta' ambizzjoni u impenn minn kulhadd biex dawn jaħdmu. Wasal iż-żmien li s-suq Ewropew jaħdem, wasal iż-żmien li nagħzlu l-Ewropa.

Metodu ġdid għas-Suq Ewropew tagħna

Din l-Istrateġija tippreżenta approċċ ġdid għall-iżvilupp ulterjuri tas-suq Ewropew tagħna. Dan jikkonsisti mill-pilastru li ġejjin:

⁹ Rapport ta' Enrico Letta: "Much more than a market".

¹⁰ Il-Patt għal Industrija Nadifa: Pjan direzzjonali kongunt għall-kompetittività u d-dekarbonizzazzjoni, COM(2025) 85

¹¹ Rapport ta' Mario Draghi: "The future of European competitiveness – A competitiveness strategy for Europe"

¹² Rapport ta' Sauli Niinistö: "Safer Together – Strengthening Europe's Civilian and Military Preparedness and Readiness".

¹³ COM(2025) 30.

Inqas ostakli: sforzi kongunti u ffukati biex jitnehhew l-ostakli l-aktar dannużi tas-Suq Uniku - l-irduppar tal-isforzi biex jiġi indirizzat it-“Terrible Ten”. Għad hemm wisq ostakli li qed ikomplu jorbtu s-Suq Uniku, b’impatt negattiv fuq il-kummerċ u l-investment¹⁴. Kollha kemm huma jridu u se jiġu indirizzati. Izda jeħtieġ li nibqgħu niffukaw. Huwa għalhekk li f’din l-Istrateġija nipponu li nindirizzaw, bħala l-ewwel prijorità, l-10 ostakli tas-Suq Uniku li l-aktar huma ta’ hsara.

Aktar ambizzjoni: approċċ ġdid biex tinghata spinta lis-swieq tas-servizzi Ewropej. Fit-tfittxija ta’ ambizzjoni u allinjament akbar, huwa meħtieġ approċċ ġdid biex jissahħu s-swieq tas-servizzi Ewropej. Hemm ħtieġa urġenti għal dinamika msahħa fis-Suq Uniku għas-servizzi, filwaqt li jiġi rikonoxxut ir-rwol ċentrali tiegħu. L-approċċ settorjali propost se jiffoka fuq setturi speċifiċi tas-servizzi li jistgħu jgħibu l-oġġla valur miżjud ekonomiku u huma rilevanti għat-tranzizzjoni doppja. Missu ilu li sar.

Aktar fokus: dwar l-intrapriżi żgħar u ta’ daqs medju (SMEs, small and medium enterprises) inkluzi startups u scaleups li huma innovattivi. L-SMEs u l-kumpaniji żgħar b’kapitalizzazzjoni medja (SMCs, small mid-caps) huma fost l-aktar affettwati mill-frammentazzjoni regolatorja u amministrattiva tas-suq u jistgħu jiggwadanjaw l-aktar minn suq Ewropew aktar integrat. Din l-Istrateġija tressaq sensiela ta’ azzjonijiet li jippermettu lill-SMEs jagħmlu l-aħjar użu mis-suq Ewropew tagħhom. Din se tkun ikkomplementata minn strateġija ddedikata għall-kumpaniji start-up u scale-up.

Diġitalizzazzjoni aktar effettiva: Jeħtieġ li l-Istati Membri u l-UE jahdmu flimkien. Id-diġitalizzazzjoni tista’ tagħti spinta lil amministrazzjoni kongunta u tħaffef in-negozju fl-UE. L-ghodod diġitali b’hekk jippermettu l-funzjonament ottimali tas-Suq Uniku u huma kruċjali għall-implimentazzjoni effettiva u effiċjenti tal-politiki. Dan jimxi id f’id mal-ambizzjoni Ewropea għas-simplifikazzjoni.

Aktar simplifikazzjoni: it-tehid ta’ azzjoni immedjata biex titnaqqas il-burokrazija żejda u l-affarijiet isiru sempliċi. Il-pakkett Omnibus li jakkumpanja din l-Istrateġija jwieġeb għall-aspettattivi tan-negozji: l-introduzzjoni ta’ kumpaniji żgħar b’kapitalizzazzjoni medja biex jadatta r-regolamentazzjoni għall-ħtiġijiet tagħhom, filwaqt li jimxi minn Suq Uniku bbażat fuq id-dokumenti għal suq uniku bbażat fuq id-data u jipprovdi soluzzjoni ta’ emerġenza għall-prodotti li jeħtieġ li jaċċessaw is-suq. Fil-biċċ l-kbira, għandna nimmiraw għal simplifikazzjoni li twassal għal kostijiet aktar baxxi, produttività oġġla, u funzjonament aħjar tas-Suq Uniku, filwaqt li nżommu l-ambizzjoni tagħna dwar il-klima u s-sostenibbiltà, u r-responsabbiltajiet soċjali tagħna. Irid ikollna regoli sempliċi li jagħmluha faċli biex wiehed jikber u jagħmel in-negozju fis-Suq Uniku¹⁵. Il-prinċipju ta’ “1 ġewwa, 27 barra” għandu jkun il-prinċipju gwida tas-Suq Uniku tagħna.

Implimentazzjoni u infurzar aktar effettivi: il-funzjonament tajjeb tas-Suq Ewropew tagħna huwa responsabbiltà kongunta tal-UE u tal-Istati Membri. Huwa jiddependi fuq l-implimentazzjoni u l-infurzar intelligenti tal-politiki miftiehma li jeħtieġu istituzzjonijiet b’sahħithom u r-rispett għall-istat tad-dritt. L-infurzar effettiv tar-regoli miftiehma jibqa’

¹⁴ Il-Kummissjoni Ewropea: Ir-Rapport Annwali dwar is-Suq Uniku u l-Kompetittività, COM(2025) 26.

¹⁵ Ewropa aktar sempliċi u rapida: Komunikazzjoni dwar l-implimentazzjoni u s-simplifikazzjoni, COM(2025) 47.

kruċjali. Dan jirrikjedi azzjoni proattiva biex jiġi evitat il-ħolqien ta' ostakli ġodda, ħidma kongunta dwar l-interpretazzjoni u l-applikazzjoni tar-regoli u azzjoni korrettiva legali fejn meħtieġ, sabiex jiġi pprovdut ambjent operattiv stabbli li fih il-liġijiet japplikaw b'mod effettiv u uniformi, u b'hekk l-UE u l-Istati Membri tagħha jingħataw vantaġġ kompetittiv. Jitlob ukoll azzjoni deċiżiva ta' infurzar, inklużi proċedimenti ta' ksur aktar sistematiċi.

Aktar sjieda: żieda fl-involviment politiku u nazzjonali. Neħtieġu aktar sjieda nazzjonali u impenn serju mill-atturi kollha fil-livelli kollha tal-gvern. L-Istati Membri huma mhegġa jipprevjenu l-introduzzjoni ta' ostakli ġodda, fost l-oħrajn meta jittrasponu r-regoli tal-UE fil-liġi nazzjonali, u jindirizzaw l-ostakli regolatorji u amministrattivi fil-livell reġjonali u nazzjonali. Il-valutazzjoni tal-konformità tal-abbozzi ta' miżuri nazzjonali mad-dritt tal-UE u l-iżgurar tat-trasparenza ta' dawn il-miżuri lejn Stati Membri u partijiet ikkonċernati oħra huma kruċjali.

Aktar sinerġija: bidla fundamentali fl-infiq tal-UE. Bhalissa fit li xejn hemm rabta diretta bejn l-infiq tal-UE (iffukat fuq l-investment) u l-Istati Membri li jwettqu riformi regolatorji biex inehhu l-ostakli għas-Suq Uniku jew jippromwovu argumenti għall-vijabbiltà u ktajjen tal-valur Ewropej. Il-potenzjal li l-baġit tal-UE jintuża bhala xprun għall-promozzjoni tar-riformi nazzjonali li javvanzaw l-oġġettivi tal-politika tas-Suq Uniku huwa sinifikanti. Dan jista' jipromwovi l-implimentazzjoni tal-acquis tal-UE b'mod aktar intensiv milli huwa l-każ illum, pereżempju billi jappoġġa investimenti biex jiġu indirizzati l-ostakli amministrattivi inkluż permezz ta' appoġġ iffukat fuq in-negozji, l-impjiegi u l-komponenti tal-UE.

Aktar protezzjoni: taġixxi bhala tarka minn Prattiki kummerċjali inġusti. Id-daqs tas-Suq Uniku, il-kapaċitajiet ta' assorbiment tax-xokkijiet tiegħu, u l-istandards soċjali, ambjentali u tal-konsumatur għoljin tiegħu jipproteġu liċ-ċittadini u lin-negozji tal-UE fid-dawl ta' incertezzi internazzjonali li qed jikbru. L-iżgurar ta' livell għoli ta' protezzjoni tal-konsumatur huwa essenzjali għal Suq Uniku li jiffunzjona tajjeb, u huwa meħtieġ biex jiġu żgurati l-fiduċja tal-konsumatur, iċ-ċertezza legali u kundizzjonijiet ekwi għan-negozji. F'dan il-kuntest, is-suq Ewropew, protett fejn meħtieġ mill-użu effettiv tal-istrumenti għad-difiża tal-kummerċ, joffri sors ta' stabbilizzazzjoni u reżiljenza li jista' jipproteġi lin-negozji tal-UE minn tfixkil fil-kummerċ u jnaqqas id-dipendenzi esterni, b'mod partikolari meta jkun appoġġat minn politiki li jinkoraġġixxu l-konsum domestiku u l-investment.

Il-Kapitolu 1. It-tneħħija tal-ostakoli: L-indirizzar b'aktar impenn tat-“Terrible Ten”

Abbażi ta' konsultazzjonijiet komprensivi mal-partijiet ikkonċernati¹⁶, il-Kummissjoni identifikat sett ta' ostakli għas-Suq Uniku “Terrible Ten” li se tindirizza bhala l-ewwel prijorità b'din l-Istrateġija. Hafna drabi, dawn l-ostakli huma konsegwenza mhux intenzjonata ta' tħassib legittimu dwar il-politika. Għalhekk, l-indirizzar tal-ostakli ma jpoġġix f'dubju l-impenn tas-Suq Uniku għal standards soċjali u ambjentali għoljin li jipproteġu liċ-ċittadini u lill-haddiema.

1. Regoli tal-UE kumplessi żzejjed

¹⁶ [Synopsis report on the Single Market Strategy consultation activities.](#)

Il-politiki u l-leġislazzjoni tal-UE għandhom rwol importanti fl-istabbiliment tas-Suq Uniku u fl-iżgurar tal-attraenza tiegħu kemm għan-negozji, għall-investituri kif ukoll għall-konsumaturi. Hafna drabi, is-Suq Uniku jsir permezz ta' sett uniku ta' regoli fejn regola waħda għall-UE kollha tissostitwixxi 27 regoli nazzjonali. Izda xi drabi, l-acquis tal-UE jista' jsir kumpless u b'duplikazzjonijiet, u dan jirriżulta fi spejjeż għoljin ta' konformità jew piż amministrattiv iehor li jista' jiġi evitat. Biex tindirizza dan, il-Kummissjoni se ttwettaq test tal-istress tal-acquis kollu tal-UE, f'konsultazzjoni mill-qrib mal-partijiet ikkonċernati rilevanti. B'riżultat ta' dan, se nipproponu sensiela ta' pakketti Omnibus ta' simplifikazzjoni, li wiehed minnhom qed jiġi adottat b'mod parallel ma' din l-Istrateġija. Dan ir-raba' pakkett omnibus se jneħhi l-piż għan-negozji tal-UE billi jestendi l-eċċezzjonijiet applikabbli għall-SMEs għall-kumpaniji żgħir b'kapitalizzazzjoni medja, billi jneħhi l-obbligi li jipprovdu dokumentazzjoni tal-konformità tal-prodott f'format stampat, billi jagħti lin-negozji l-għażla li jipprovdu struzzjonijiet dwar l-użu b'mod diġitali u billi jipprovdi soluzzjoni għall-prodotti li ma jistgħux jaslu fis-suq minhabba nuqqas ta' standards. Se jsegwu aktar proposti Omnibus, inkluż Omnibus Diġitali mmirat lejn is-simplifikazzjoni tal-leġislazzjoni tas-suq uniku wkoll fl-isfera diġitali u omnibus ambjentali biex tiġi ffaċilitata l-konformità b'mod partikolari mal-obbligi tar-Responsabbiltà Estiża tal-Produttur (EPR, Extended Producer Responsibility) b'modi li ma jgħolqux ostakli godda għas-suq. Il-Kontroll tal-Kompetittività bħala parti ewlenija tal-valutazzjoni tal-impatt se jiżgura wkoll li ma jinholq l-ebda ostaklu ġdid b'leġislazzjoni ġdida tal-UE, filwaqt li jikkomplementa t-tneħħija tal-ostakoli fil-livell nazzjonali, peress li Suq Uniku li jiffunzjona huwa essenzjali biex tissaħħaħ il-kompetittività tagħna.

Proliferazzjoni u għadd kbir ta' regolaturi u aġenziji jistgħu jżidu ma' rekwiziti eteroġeni u proċeduri kumplessi. It-titjib tal-koerenza u l-allinjament fost l-awtoritajiet u l-Istati Membri jappoġġa sorveljanza aktar effettiva u inqas ikkumplikata tal-atturi tas-suq u l-applikazzjoni tar-regoli rilevanti¹⁷.

Inizjattivi leġislattivi futuri, kemm godda kif ukoll revizjonijiet tal-leġislazzjoni eżistenti tal-UE, se jistinkaw biex jipprovdu regoli aktar sempliċi. Eżempju wiehed huwa r-regoli tal-UE dwar l-akkwist pubbliku li huma mfassla biex jipromwovu t-trasparenza u l-akkwist transfruntier ta' xogħlijiet, prodotti u servizzi. Madankollu, il-kumplessità u l-frammentazzjoni ta' xi wħud minn dawn ir-regoli jiskoraġġixxu lix-xerrejja pubbliċi milli jużaw is-sett ta' għodod sħiħ u lin-negozji milli jipparteċipaw f'offerta transfruntiera, u ma jippermettux li tiġi sfruttata l-opportunità ta' investiment strateġiku tal-kuntratti pubbliċi.

Il-provvediment ta' regoli sempliċi u armonizzati huwa partikolarment importanti f'setturi strateġiċi ewlenin, bħad-difiża. Minhabba ċ-ċirkostanzi ġeopolitiċi, hemm hteġġa urgenti li jiġu ssimplifikati u kkoordinati r-regoli u l-proċeduri eżistenti biex tiġi indirizzata l-frammentazzjoni tas-suq Ewropew tad-difiża, jiġu ffaċilitati l-investimenti meħtieġa u tingħata spinta lit-tnejn tal-industrija Ewropea tad-difiża fit-tul. Biex jinkiseb dan, kif stabbilit fil-White Paper għall-Prontezza tad-Difiża Ewropea 2030, jeħtieġ li l-Istati Membri jinvestu bil-kbir fil-kapaċitajiet tad-difiża u jakkwistaw sistemi tad-difiża biex jagħlqu l-lakuni kritiċi fil-kapaċitajiet. Is-suq tad-difiża tal-UE huwa kkaratterizzat minn nuqqas ta' ekonomiji ta' skala, atturi nazzjonali li spiss jipprovdu primarjament għas-swieq domestiċi tagħhom, investiment

¹⁷ Rapport ta' Mario Draghi: "The future of European competitiveness – A competitiveness strategy for Europe".

insuffiċjenti fit-tul, ineffiċjenzi u dipendenza fuq fornituri mhux tal-UE¹⁸. Il-kisba ta' suq tat-tagħmir tad-difiża li jiffunzjona bis-shiħ fl-UE kollha – fejn l-Istati Membri jafdaw l-akkwisti, is-sottokuntratti, u x-xiri minn Stati Membri oħra kif jagħmlu huma stess – tiggarrantixxi aċċess għall-prodotti, il-komponenti u l-ispare parts tad-difiża, filwaqt li tiżgura s-sigurtà tal-provvista fi zminijiet ta' kriżi. Dan se jikkontribwixxi għal aktar sigurtà, kapacitajiet ta' difiża u awtonomija Ewropej. Barra minn hekk, l-akkwist kongunt u transfronter huwa meħtieġ biex jinholqu swieq ewlenin. Il-proċess ta' revizjoni tad-direttiva tal-UE dwar l-akkwist fil-qasam tad-difiża u tas-sigurtà sensitiv skemat għall-2026 se jqis ir-rakkomandazzjoni tal-Boxxla għall-Kompetittività biex tiġi introdotta preferenza Ewropea li tista' tiġi stabbilita biss f'suq li jiffunzjona fl-UE kollha għat-tagħmir tad-difiża li jippermetti kundizzjonijiet ekwi u kompetizzjoni ġusta fost il-kumpaniji tal-UE.

Fis-settur tal-kostruzzjoni, in-nuqqas ta' kriterji armonizzati mhux tal-prezz fl-akkwist pubbliku tal-UE johloq incertezza u piż amministrattiv sinifikanti għall-kumpaniji li jixtiequ jipparteċipaw f'offerta f'diversi pajjiżi. Filwaqt li xi Stati Membri introduċew rekwiżiti biex inaqqsu l-emissjonijiet tal-karbonju għal materjali ewlenin bħall-azzar u s-siment, pajjiżi oħra l-limitaw ruħhom għal rakkomandazzjonijiet volontarji, mingħajr miri speċifiċi differenti jew b'miri speċifiċi differenti. Din l-inkonsistenza tagħmilha diffiċli għan-negozji, speċjalment l-SMEs li joffru prodotti b'livell baxx ta' emissjonijiet tal-karbonju, biex jinnavigaw il-proċeduri tal-offerti u jieħdu vantaġġ mill-opportunitajiet fi swieq differenti.

L-azzjonijiet:

- L-adozzjoni ta' pakketti omnibus ta' simplifikazzjoni biex jitnaqqas il-piż bla bżonn biex tiġi ssalvagwardjata l-implimentazzjoni effettiva tal-oġġettivi ta' politika bħall-Omnibus Diġitali bl-għan li jiġu ssimplifikati u ssimplifikati ċerti elementi tal-acquis diġitali tal-UE u l-Omnibus biex tiġi ffaċilitata l-konformità mal-obbligi ta' Responsabbiltà Estiża tal-Produttur (għadha għaddejja)
- Il-Kontrolli tal-Kompetittività matul il-fażi tal-valutazzjoni tal-impatt biex jiġu żgurati l-konsistenza tas-Suq Uniku u aktar innovazzjoni (għaddejja bħalissa)
- Ir-rieżami tal-aġenziji nazzjonali u Ewropej fil-qasam tas-Suq Uniku bil-ħsieb tal-applikazzjoni effettiva tal-liġi (Q1 2026)
- Ir-revizjoni tal-qafas tal-Akkwist Pubbliku biex jiġu ċentralizzati u ssimplifikati d-dispożizzjonijiet frammentati u kumplessi tiegħu, u biex jiġu integrati l-użu tas-sostenibbiltà, tar-reziljenza, soċjali u, f'ċerti teknoloġiji u setturi strateġiċi, tal-kriterji ta' preferenza Ewropej fl-akkwist pubbliku tal-UE filwaqt li jiġu żgurati offerti kompetittivi (2026)
- F'koordinazzjoni mar-revizjoni tal-qafas tal-Akkwist Pubbliku, ir-revizjoni tad-Direttiva dwar id-difiża u l-akkwisti sensitivi tas-sigurtà¹⁹ biex jiġu ssimplifikati u armonizzati r-regoli u l-proċeduri għall-akkwisti tad-difiża u biex titqies preferenza Ewropea possibbli (2026)

2. Nuqqas ta' sjieda tas-Suq Uniku mill-Istati Membri

¹⁸ Kif deskritt fil-White Paper Kongunta għall-Prontezza tad-Difiża Ewropea 2030, JOIN (2025) 120, l-ewwel pass se jkun proposta Omnibus sa Ġunju 2025.

¹⁹ Id-Direttiva 2009/81/KE.

In-negozji u ċ-ċittadini tal-UE jirrapportaw b'mod kostanti regoli nazzjonali li jirrestringu b'mod sproporzjonat il-libertajiet fundamentali garantiti mit-Trattati jew johlqu ostakli ekonomikament dannużi fis-Suq Uniku. Ir-regoli nazzjonali spiss ma jqisux bizzejjed il-prinċipji u l-oqfsa legali tal-UE. L-Istati Membri johlqu wkoll ostakli u jifframentaw is-Suq Uniku minhabba nuqqas ta' traspożizzjoni, implimentazzjoni skorretta, divergenti bla bżonn jew ta' piż tad-dritt tal-UE (regolamentazzjoni żejda).

Aktar minn qatt qabel, is-sjieda kongunta u l-għoti ta' prijorità politika lis-Suq Uniku u l-infurzar tar-regoli tiegħu huma kruċjali. Il-Kummissjoni għalhekk tistieden lill-Istati Membri jinnominaw Sherpa tas-Suq Uniku ta' livell għoli fl-uffiċċju tal-prim ministru jew tal-president tagħhom b'awtorità lejn il-partijiet kollha tal-gvern. Ix-Sherpa għandu jippromwovi l-applikazzjoni tar-regoli tas-Suq Uniku u għandu jkollu rwol attiv fil-prevenzjoni u l-indirizzar tal-ostakli regolatorji u amministrattivi nazzjonali tas-Suq Uniku. Ix-Sherpas għandhom jikkooperaw ukoll ma' xulxin biex jaċċelleraw it-tneħħija tal-ostakli fis-Suq Uniku kollu. Biex tiġi ffaċilitata l-kooperazzjoni, il-Viċi President Eżekuttiv tal-Kummissjoni responsabbli għas-Suq Uniku jew ir-rappreżentant tiegħu se jsejhu lix-Sherpas tas-Suq Uniku ta' livell għoli biex jiltaqgħu fuq bażi regolari.

It-tishih politiku huwa meħtieġ ukoll biex tinghata aktar setgħa lit-Task Force għall-Infurzar fis-Suq Uniku (SMET, Single Market Enforcement Taskforce)²⁰. Laqgħa politika annwali ta' livell għoli li tlaqqa' flimkien il-ministri tal-Istati Membri responsabbli għas-Suq Uniku, ix-Sherpas tas-Suq Uniku ta' livell għoli u l-Viċi President Eżekuttiv tal-Kummissjoni inkarigat mis-Suq Uniku se tipprovdi direzzjoni strategika għall-hidma tas-SMET u l-appoġġ politiku għall-implimentazzjoni ta' soluzzjonijiet identifikati b'mod kongunt biex jiġu indirizzati l-ostakli²¹.

Hadd ma jista' jipprevjeni l-holqien ta' ostakli godda fis-Suq Uniku b'mod aktar effettiv mill-Istati Membri. L-iżgurar tal-konformità tar-regolamentazzjoni nazzjonali mar-regoli tas-Suq Uniku sa mill-istadju tal-konċepiment u l-holqien tal-kundizzjonijiet għaċ-ċittadini u n-negozji biex igawdu bis-sħiħ il-benefiċċji tas-Suq Uniku huwa r-responsabbiltà tal-Istati Membri. Is-Suq Uniku huwa aktar importanti minn qatt qabel, u l-istess huma l-valutazzjonijiet bir-reqqa tal-proporzjonalità tal-abbozzi tar-regoli nazzjonali kollha u l-użu aħjar tal-mekkaniżmi ta' notifika fil-livell tal-UE²². Madankollu, bejn l-2022 u l-2024, madwar 15 % tan-notifiki tar-regoli nazzjonali jew l-abbozzi tagħhom qajmu t-tħassib tal-Kummissjoni bħala li potenzjalment johlqu ostakli jew jifframentaw is-Suq Uniku u wasslu għal djalogi bejn il-Kummissjoni u l-Istati Membri kkonċernati²³. L-Istati Membri huma mistiedna jaħdmu mal-Kummissjoni biex jiżguraw li l-mekkaniżmi eżistenti jintużaw sal-potenzjal sħiħ tagħhom u li

²⁰ L-iSMET jiġbor flimkien is-servizzi tal-Istati Membri u l-Kummissjoni u jiffoka fuq l-eliminazzjoni ta' ostakli konkreti li jfixxklul il-libertajiet tas-Suq Uniku taċ-ċittadini, tan-negozji tal-UE u ta' dawk li jaħdmu għal rashom, li għandhom l-għan li jibbenefikaw mis-Suq Uniku. Għal aktar informazzjoni dwar is-SMET, ara l-Kapitolu 5. L-infurzar tar-rispett tar-regoli tas-Suq Uniku u s- [sit web iddedikat għas-SMET](#).

²¹ Pereżempju, s'issa l-membri tas-SMET ma setgħux jikkonvinċu lill-kollegi tagħhom mill-istituzzjonijiet responsabbli biex jintroduċu għadd suffiċjenti ta' prattiki tajbin bl-għan li jagħmluha aktar faċli għan-negozji kollha biex jifihom kont bankarju fl-Istat Membru tagħhom. Bhalissa, minn 5 prattiki tajba għal kull Stat Membru, b'mod ġenerali 40 % ġew implimentati, 22 % qed jiġu kkunsidrati u 24 % mhux se jiġu kkunsidrati (l-ebda informazzjoni dwar 13 %). Laqgħa politika ta' livell għoli għandha żżid l-adozzjoni tas-soluzzjonijiet proposti.

²² Ara aktar dwar l-għodod preventivi fil-Kapitolu 5. L-infurzar tar-rispett tar-regoli tas-Suq Uniku.

²³ Abbazi tal-istatistika tal-Kummissjoni dwar in-notifiki skont id-Direttiva dwar it-Trasparenza tas-Suq Uniku (id-Direttiva (UE) 2015/1535) u d-Direttiva dwar is-Servizzi (id-Direttiva 2006/123/KE).

titwettaq valutazzjoni robusta tal-proporzjonalità tal-abbozzi ta' miżuri nazzjonali biex il-Kummissjoni, l-Istati Membri ohra, u l-partijiet ikkonċernati, ikunu jistgħu jinvolve ruhhom fi skambju effettiv upstream sabiex jiġi evitat li jimmaterializza ostaklu għdid sproporzjonat. Barra minn hekk, il-Kummissjoni se tivvaluta jekk l-oqsma li s'issa mhumiex koperti mill-obbligu ta' notifika kinux soġġetti għal aktar frammentazzjoni tas-Suq Uniku u jekk in-nuqqas ta' obbligi ta' notifika jfixkilx b'mod sinifikanti l-funzjonament bla xkiel tas-Suq Uniku. Fi tmiem l-2026, il-Kummissjoni se tqis is-sitwazzjoni, u fuq dik il-bażi, se tiddeċiedi jekk tipproponix miżuri legiżlattivi biex tagħlaq il-lakuni u ssahhaħ il-governanza tal-prevenzjoni.

Il-Kummissjoni se tintroduċi wkoll dimensjoni tas-Suq Uniku għar-Rapport dwar l-Istat tad-Dritt u qed taħdem mal-Istati Membri u mal-partijiet ikkonċernati biex tindirizza kwistjonijiet tal-istat tad-dritt li jaffettwaw lill-kumpaniji, speċjalment l-SMEs, li joperaw bejn il-fruntieri.

Stat Membru jimponi skema ta' ċertifikazzjoni fuq l-imprendituri li jixtiequ jinstallaw tagħmir tal-enerġija rinnovabbli jew itejbu l-effiċjenza enerġetika tal-bini sabiex ir-riċevituri ta' dawk is-servizzi jirċievu appoġġ finanzjarju pubbliku. Matul dawn l-aħhar snin, gew implimentati diversi miżuri ta' għajjnuna pubblika għar-rinnovazzjoni tal-bini u l-installazzjoni ta' tagħmir tal-enerġija rinnovabbli, li hafna drabi jehtieġu intervent ta' imprenditur b'dan iċ-ċertifikat speċifiku. B'hekk saret kundizzjoni biex tiġi aċċessata parti sostanzjali mis-suq tar-rinnovazzjoni tal-bini f'dak l-Istat Membru. L-iskema ta' ċertifikazzjoni fiha diversi kundizzjonijiet li jmorru lil hinn minn dawk armonizzati fid-Direttiva dwar l-Enerġija Rinnovabbli u joħolqu problemi estensivi ta' aċċess għall-kumpaniji mhux stabbiliti f'dak l-Istat Membru.

L-azzjonijiet:

- Is-sejha tal-ewwel laqgħa tax-Sherpas tas-Suq Uniku ta' livell għoli (Q4 2025)
- L-organizzazzjoni tal-ewwel laqgħa politika annwali ta' livell għoli tas-SMET (Q4 2025)
- Il-proposta ta' Att dwar il-Prevenzjoni tal-Ostakli għas-Suq Uniku (Q3 2027, jekk meħtieġ, ibbażat fuq il-valutazzjoni tal-funzjonament tal-ghodod preventivi eżistenti)

3. Stabbiliment u operazzjonijiet ta' negozju kumplikati

L-istabbiliment u l-operat ta' kumpaniji madwar l-UE jibqgħu kumplessi u għaljin minhabba l-frammentazzjoni tar-regoli legali madwar l-Istati Membri. In-negozji, b'mod partikolari l-istart-ups, jindikaw il-frammentazzjoni tar-regoli madwar l-UE u jenfasizzaw li l-proċeduri għall-istabbiliment u l-investment fil-kumpaniji mhumiex diġitali, faċli u rapidi bizzejjed, u jimblukaw lill-kumpaniji milli jespandu b'suċċess fl-UE. Triq promettenti, imhegga bil-qawwa kemm fir-rapport ta' Letta kif ukoll fir-rapport ta' Draghi, tkun li jiġi stabbilit it-28 reġim²⁴ immirat għan-negozji biex joperaw fis-Suq Uniku: dan jippermetti ambizzjoni u innovazzjoni. It-28 reġim fil-livell Ewropew se jipprovdi sett uniku ta' regoli, potenzjalment b'mod progressiv u modulari. Dan ikun jinkludi qafas legali korporattiv tal-UE, ibbażat fuq soluzzjonijiet diġitali b'mod awtomatiku, u se jgħin lill-kumpaniji jegħlbu l-ostakli meta jistabbilixxu u joperaw fis-Suq Uniku kollu. Biex tagħmel dan, se jissimplifika r-regoli applikabbli u jnaqqas il-kost tal-falliment billi jindirizza aspetti speċifiċi fl-oqsma rilevanti tal-liġi, inklużi l-liġi dwar l-insolvenza, ix-xogħol u t-taxxa. Se jesplora l-possibiltà li l-kumpaniji

²⁴ Boxxla għall-Kompetittività għall-UE, COM(2025) 30.

jkunu jistgħu jistabbilixxu ruhhom fl-Ewropa aktar malajr, idealment fi żmien 48 siegħa, b'allinjament mal-vizjoni ta' Enrico Letta għal "Kodiċi Ewropew tal-Liġi tan-Negozju".

It-trasferiment tan-negozji għal generazzjoni ġdida ta' intraprendituri johloq opportunitajiet u jippreserva l-impjegi. It-trasferimenti tan-negozju – it-trasferiment ta' negozju lil sid ġdid, spiss b'gestjoni ġdida – jistgħu jkunu kumplessi u jridu jikkonformaw mar-regolamenti speċifiċi ta' kull Stat Membru. Il-volum ta' trasferimenti ta' negozji fl-Ewropa qed jizdied, iżda l-qafas għat-trasferimenti ta' negozji ma jindirizzax biżżejjed l-isfidi eżistenti²⁵.

Kumpanija b'negozju li qed jikber tiddeċiedi li tistabbilixxi preżenza permanenti fi tliet Stati Membri oħra biex tattira klijenti lokali. Biex tagħmel dan, il-kumpanija trid l-ewwel tivvaluta u tifhem il-liġi nazzjonali tal-kumpaniji f'kull Stat Membru, tadotta forma legali nazzjonali differenti għal kull kumpanija u tadatta l-istruttura organizzazzjonali ta' kull kumpanija biex tissodisfa r-rekwiżiti nazzjonali. Jekk l-ostaklu lingwistiku u d-differenzi fis-sistema legali tal-Istat Membru jkunu sinifikanti, il-kumpanija jista' jkollha bżonn tqabbad konsulent estern jew avukat, li jwassal għal dewmien, kostijiet u piż amministrattiv sinifikanti, b'mod partikolari għal SME.

L-azzjonijiet:

- L-istabbiliment ta' regoli komuni biex jiġi ffaċilitat l-istabbiliment diġitali tan-negozji u l-operazzjonijiet tagħhom fis-Suq Uniku kollu (Proposta legiżlattiva dwar "it-28 reġim" - Q1 2026)
- Ir-reviżjoni tar-Rakkomandazzjoni tal-Kummissjoni dwar it-trasferimenti ta' negozji²⁶ (Q4 2025)

4. Rikonoxximent ta' kwalifiki professjonali

-Is-Suq Uniku jipprovdi qafas uniku għaċ-ċirkolazzjoni tal-persuni bil-hiliet u l-kwalifiki tagħhom. Aktar ma jiġu rikonoxxuti malajr il-kwalifiki professjonali, aktar ikun faċli biex iċ-ċittadini jaħdmu fi Stati Membri oħra u biex il-fornituri tas-servizzi joperaw b'mod transfruntier. Id-dritt tal-UE jipprevedi r-ikonoxximent reċiproku mill-Istati Membri ta' kwalifiki professjonali miksuba f'pajjiż ieħor tal-UE li huma meħtieġa biex jiġu eżerċitati servizzi regolati b'mod permanenti. Biex tibqa' kompetittiva globalment, jeħtieġ li l-UE ssahha il-kapaċità tagħha li tattira u żzomm talent li jista' jgħin biex jimtela n-nuqqas ta' hiliet fis-suq tax-xogħol. Madankollu, iċ-ċittadini ta' pajjiżi terzi għadhom jiffaċċjaw ostakli importanti biex jaħdmu fil-professjonijiet li huma kkwalifikati fihom.

Proċeduri twal u kumplessi ta' rikonoxximent jipprevjenu liċ-ċittadini tal-UE milli jeżerċitaw il-professjoni tagħhom fi Stati Membri oħra. Dan jista' jimbuttahom fi rwoli bi kwalifiki aktar baxxi u jaggrava l-effett tas-suq tax-xogħol tax-xejriet demografiċi attwali. Il-proċessi diġitali għandhom il-potenzjal li jhaffu l-proċeduri ta' rikonoxximent li spiss wisq għadhom ibbażati fuq il-karta. Skont rapport reċenti mill-Qorti Ewropea tal-Awdituri, żewġ Stati Membri biss ipprevedew proċeduri ta' rikonoxximent kompletament elettroniku jew l-użu tal-posta elettronika mingħajr ma talbu dokumenti fiżiċi addizzjonali²⁷.

²⁵ Valutazzjoni tal-kundizzjonijiet qafas għat-trasferimenti ta' negozji fl-Istati Membri, In-network ta' Rappreżentanti għall-SMEs, <https://ec.europa.eu/docsroom/documents/60694?locale=mt>

²⁶ 94/1069/KE: Ir-Rakkomandazzjoni tal-Kummissjoni tas-7 ta' Diċembru 1994 dwar it-trasferiment ta' intrapriżi żgħira u ta' daqs medju.

²⁷ Il-Qorti Ewropea tal-Awdituri: "Ir-Rikonoxximent ta' Kwalifiki Professjonali"; Rapport Speċjali 10/2024.

Il-proċeduri ta' rikonoxximent awtomatiku jippermettu rikonoxximent aktar rapidu u effiċjenti tal-kwalifiki professjonali, iżda huma limitati fil-kamp ta' applikazzjoni għal ftit professjonijiet biss, b'mod partikolari fis-servizzi tas-saħħa. L-estensjoni tal-kamp ta' applikazzjoni tal-proċeduri ta' rikonoxximent awtomatiku permezz ta' strumenti, bħall-Oqfsa ta' Tahrig Komuni eżistenti, tista' tagħmel ir-rikonoxximent tal-kwalifiki professjonali aktar rapidu u aktar effettiv. L-Unjoni tal-Ħiliet²⁸ habbret Inizjattiva dwar it-Trasferibbiltà tal-Ħiliet biex tindirizza l-ostakli għall-mobbiltà tal-ħaddiema.

Kumpanija tal-inġinerija speċjalizzata naqset milli timpjega tekniku bi kwalifiki għoljin minn Stat Membru iehor fuq in-naħa l-oħra tal-fruntiera minhabba l-proċeduri twal ta' rikonoxximent u talba għal traduzzjonijiet iċċertifikati ta' serje ta' dokumenti li jikkonfermaw il-kwalifiki miksuba fil-pajjiż ta' oriġini tat-tekniku.

L-azzjonijiet:

- L-esplorazzjoni tal-legiżlazzjoni tal-UE biex jiġu indirizzati l-ostakli għall-mobbiltà tal-ħaddiema.
- Il-proċeduri għar-rikonoxximent tal-kwalifiki professjonali jsiru aktar rapidi u effiċjenti permezz ta' użu akbar tal-ghodod diġitali (Q4 2026)
- Il-faċilitazzjoni tar-rikonoxximent tal-kwalifiki professjonali billi jiġu estiżi l-iskemi ta' rikonoxximent awtomatiku, pereżempju permezz ta' Oqfsa ta' Tahrig Komuni (Q4 2026)
- L-esplorazzjoni tal-legiżlazzjoni tal-UE biex jiġu stabbiliti regoli komuni għar-rikonoxximent u l-validazzjoni tal-kwalifiki u l-ħiliet ta' cittadini ta' pajjiżi terzi (Q4 2026)

5. Dewmien twil fl-iffissar tal-istandards li huwa ta' piż fuq l-innovazzjoni u l-kompetittività

L-istandards²⁹ huma l-personifikazzjoni tal-innovazzjoni u huma fil-qalba ta' Suq Uniku reżiljenti, ekoloġiku u diġitali. Dawn jipprovdu ċertezza legali, jiffaċilitaw l-aċċess għal teknoloġiji ġodda u jagħtu spinta lill-kompetittività globali tan-negozji tal-UE. Madankollu, il-qafas ta' standardizzazzjoni tagħna jsibha diffiċli biex jissodisfa l-ħtiġijiet tas-suq u tal-politika, b'mod partikolari dwar il-puntwalità, l-inklużività u l-aċċess għall-istandards. In-negozji qed jiffaċċjaw in-nuqqas ta' standards armonizzati jew id-disponibbiltà tard tagħhom, li jiġġeneraw kostijiet u incertezza, li jfixklu l-kompetittività tagħhom u jnaqqsu r-ritmu tal-adozzjoni ta' teknoloġiji ġodda fis-Suq Uniku. Il-Kummissjoni se tftitex li tagħmel il-qafas tal-UE għall-istandards armonizzati validu għall-futur billi tirrieżamina r-Regolament dwar l-Istandardizzazzjoni. Dan se jtejjeb il-veloċità u l-flessibbiltà tal-proċess ta' standardizzazzjoni, jiżgura proċess xprunat mill-partijiet ikkonċernati b'partecipazzjoni bilanċjata tal-partijiet ikkonċernati, b'mod partikolari għall-istart-ups, l-SMEs, is-soċjetà ċivili u l-akkademja, itejjeb l-aċċess għall-istandards u jsaħħaħ ir-rwol tal-UE bħala l-entità globali li tistabbilixxi l-istandards. Dan se jikkontribwixxi wkoll għall-funzjonament effettiv tal-qafas tal-legiżlazzjoni tal-UE dwar il-prodotti, li huwa fil-qalba tas-Suq Uniku. Il-konnessjoni mill-qrib tal-

²⁸ COM(2025) 90.

²⁹ Jiġifieri standards armonizzati u standards Ewropej oħra li jappoġġaw il-liġi tal-UE.

istandardizzazzjoni mal-isforzi ta' riċerka u innovazzjoni tal-Unjoni, inklużi l-unitajiet bażiċi ta' kejl stabbiliti mill-inizjattiva dwar il-metroloġija, isservi l-moviment liberu tas-servizzi u tal-prodotti.

Sadanittant, il-pakkett Omnibus adottat flimkien ma' din l-Istrateġija se jippermetti lill-Kummissjoni, f'kazijiet fejn is-sistema ta' standardizzazzjoni attwali ma hijiex suffiċjenti, tistabbilixxi speċifikazzjonijiet komuni li n-negozji jistgħu jużaw biex jagħtu prova tal-konformità mar-rekwiżiti legali.

Negozju jiżviluppa sistemi ta' inġenji tal-ajru mingħajr bdot abbord tal-oghla livell ta' żvilupp tekniku li mill-2023 iridu jikkonformaw mar-rekwiżiti legali dwar id-disinn, il-produzzjoni, il-manutenzjoni u l-operat tagħhom. Il-Kummissjoni talbet lill-organizzazzjonijiet Ewropej tal-istandardizzazzjoni biex jiżviluppaw standards armonizzati biex jgħinu lin-negozji jimplementaw dawn ir-rekwiżiti. Madankollu, s'issa għe żviluppat wiehed biss filwaqt li sebgha għadhom pendenti. Fin-nuqqas ta' dawn l-istandards, in-negozju kellu jwettaq valutazzjoni tal-konformità aktar għalja, li tiġġenera incertezza legali u piż amministrattiv. Kieku dan ma kienx il-każ, dawn l-ispejjeż setgħu jiġu investiti fl-innovazzjoni.

L-azzjonijiet:

- Il-Kummissjoni tkun permessa tistabbilixxi speċifikazzjonijiet komuni meta jkun meħtieġ (proposta Omnibus adottata flimkien mal-Istrateġija)
- Ir-Regolament dwar l-Istandardizzazzjoni jiġi rieżaminat (Proposta leġislattiva - Q2 2026)

6. Regoli frammentati dwar l-imballaġġ, it-tikkettar u l-iskart

It-tikketti tal-prodotti jipprovdu informazzjoni importanti għall-konsumaturi dwar is-sikurezza, is-sostenibbiltà u n-nutrizzjoni. Madankollu, rekwiżiti nazzjonali diverġenti marbuta mat-tikkettar jagħmluha diffiċli li jsir kummerċ fis-Suq Uniku kollu. Ir-rekwiżiti differenti qed iġieghlu lill-produtturi jiżviluppaw verżjonijiet differenti tal-prodott għal swieq differenti jew li jittikkettaw mill-ġdid jew saħansitra jippakkjaw mill-ġdid il-prodotti meta jiċċaqlqu minn pajjiż għal ieħor. Il-proliferazzjoni tar-rekwiżiti tat-tikkettar iżżid ukoll il-komplessità tal-informazzjoni pprovduta lill-konsumaturi.

Ir-regoli dwar it-tikkettar iridu jibbilanċjaw il-htieġa li jinftiehem b'mod ċar mill-konsumaturi mal-htieġa li jitnaqqsu l-ostakli tas-suq u l-piż għall-industrija. Diversi inizjattivi se jsegwu dan il-bilanċ. Ir-Regolament il-ġdid dwar l-Imballaġġ u l-Iskart mill-Imballaġġ jipprevedi l-holqien ta' tikkettar armonizzat tal-imballaġġ għas-separazzjoni mill-konsumaturi, li se jiġi speċifikat permezz ta' atti ta' implimentazzjoni. Il-Kummissjoni se tirreżamina r-Regolament dwar it-Tikkettar tat-Tessuti bl-għan li tiċċara r-regoli applikabbli, tneħhi l-frammentazzjoni u tippermetti primjum ekoloġiku permezz ta' kontenut tat-tikkettar kompletament armonizzat u komprensiv f'tikketta fiżika u diġitali. Fuq terminu itwal, it-tikkettar diġitali li jiddependi fuq mezz ta' data bħal kodiċi QR huwa s-soluzzjoni għas-simplifikazzjoni tal-aċċess għat-tikketti għall-konsumaturi u għat-thaffif tal-konformità għall-operaturi ekonomiċi, għalkemm l-informazzjoni essenzjali bħall-istruzzjonijiet dwar is-sikurezza xorta għandha tkun stampata fuq il-prodott. It-tikketti diġitali se jiffurmaw parti mill-

Passaport Digitali tal-Prodotti (DPP, Digital Product Passport)³⁰ bhala l-kontenitur digitali għall-informazzjoni relatata mal-prodott, kif diġà previst pereżempju skont ir-Regolament il-ġdid dwar il-Prodotti għall-Bini.

Jehtieg li noholqu Suq Uniku għall-iskart. L-għan primarju tal-iskemi ta' Responsabbiltà Estiża tal-Produttur (EPR) huwa li jirrikjedu li l-produtturi jkopru l-kostijiet tal-ġestjoni ta' tmiem il-ħajja tal-prodotti tagħhom u b'hekk jikkontribwixxu għar-riċiklaġġ u ċ-ċirkolarità. Madankollu, ċerti karatteristiċi tal-iskemi tal-EPR saru wieħed mill-ostakli rrapportati l-aktar ta' spiss mill-kumpaniji li joperaw b'mod transfruntier fl-UE. Filwaqt li l-iskemi tal-EPR spiss jiġu derivati mil-legiżlazzjoni tal-UE, in-nuqqas ta' uniformità tal-prinċipji u r-rekwiziti wassal għal diversità kbira ta' skemi EPR stabbiliti fl-Istati Membri, kumplessità regolatorja u piż amministrattiv għoli għall-kumpaniji. B'mod partikolari għall-SMEs, ir-rekwiziti nazzjonali ta' reġistrazzjoni u rappurtar, inkluż l-obbligu li jinħatru rappreżentanti awtorizzati separatament għal kull Stat Membru fejn il-produttur jintroduċi l-prodotti fis-suq, huma ostaklu reali biex wieħed ikun jista' jbigħ madwar l-Ewropa. Barra minn hekk, żvilupp limitat ta' kriterji għat-tmiem tal-istatus ta' skart fl-UE kollha u status ta' prodott sekondarju, li jistabbilixxu l-kundizzjonijiet li taħthom is-sustanzi jew l-oġġetti ma jibqgħux skart u jistgħu jitqiesu bhala prodotti, wassal għall-frammentazzjoni tas-Suq Uniku għall-iskart, il-materjali sekondarji u l-prodotti sekondarji. Il-kriterji nazzjonali jew reġjonali ta' kriterji għat-tmiem tal-istatus ta' skart ġew adottati mill-Istati Membri b'mod mhux koordinat u mhumiex faċilment rikonnoxxuti bejn l-Istati Membri. Il-vjeġġ transfruntier ta' materja prima tal-iskart lejn faċilitajiet ta' riċiklaġġ u ta' materja prima sekondarja fl-UE jehtieg li jiġi ffaċilitat u aċċellerat aktar billi tiġi indirizzata din il-frammentazzjoni. Nuqqas ta' definizzjoni armonizzata tal-UE ta' prodotti sekondarji jimpedixxi wkoll iċ-ċirkolarità tal-proċessi tal-produzzjoni.

Biex tbigh tagħmir tad-dawl madwar l-UE, kumpanija jehtieg li tikkonforma mal-obbligi tar-responsabbiltà estiża tal-produttur fi tliet kategoriji fl-istess hin: l-imballaġġ, it-tagħmir elettriku u elettroniku, u l-batteriji. Biex tbigh fi tliet Stati Membri kbar, il-kumpanija jehtieg li tikseb 16-il reġistrazzjoni differenti għall-iskemi tal-EPR, li tinteraġixxi ma' 10 awtoritajiet differenti, wara proċessi separati twal b'rekwiziti distinti u li thallas tariffi separati għall-amministrazzjoni u għar-reġistrazzjoni. Ladarba tkun irreġistrata, japplikaw obbligi u frekwenzi differenti ta' rappurtar fil-każ ta' kull skema.

L-azzjonijiet:

- L-armonizzazzjoni tar-regoli tat-tikkettar permezz ta' legiżlazzjoni settorjali u l-iffaċilitar tal-introduzzjoni ta' soluzzjonijiet ta' tikkettar digitali permezz tal-Passaport Digitali tal-Prodotti (DPP) (l-introduzzjoni progressiva tad-DPP, inkluża l-inklużjoni possibbli permezz tar-rieżami tal-Qafas Legiżlattiv il-Ġdid fi Q2 2026)
- It-tneħħija tar-rekwiziti rappreżentattivi awtorizzati mhux ġustifikati mill-iskemi tal-EPR u t-tnaqqis tal-obbligi ta' rappurtar, inkluż billi jiġu limitati għal frekwenza annwali (proposta Omnibus Q4 2025)

³⁰ Id-DPP ġie introdott għall-ewwel darba mir-Regolament dwar l-Ekodiġinn għal Prodotti Sostenibbli (ESPR). Dan se jservi bhala mezz ta' informazzjoni digitali u se jiġi aċċessat bl-użu ta' kodiċi QR imqiegħed fuq prodott, li jelimina l-htieġa għal dokumentazzjoni stampata voluminuża. L-implimentazzjoni teknika tiegħu għadha għaddejjja u huwa mistenni li jsir operattiv għall-ewwel kategoriji ta' prodotti fl-2026. Ara aktar informazzjoni fil-kapitolu dwar id-digitalizzazzjoni.

- L-indirizzar tal-frammentazzjoni maħluqa minn skemi nazzjonali tal-EPR eterogeni permezz ta' aktar armonizzazzjoni, simplifikazzjoni u digitalizzazzjoni, inkluż permezz ta' punt uniku ta' servizz digitali għall-informazzjoni, ir-reġistrazzjoni u r-rapportar (bħala parti mill-proposta legiżlattiva għal Att dwar l-Ekonomija Ċirkolari³¹ - Q4 2026)
- Ir-riforma tal-kriterji għat-tmiem tal-istatus ta' skart u tal-prodotti sekondarji u tipprovdi qafas aktar armonizzat u aktar effiċjenti fis-Suq Uniku biex jintlaħaq it-tmiem tal-istatus ta' skart u tal-prodott sekondarju. It-thaffif tal-adozzjoni ta' kriterji għat-tmiem tal-iskart fl-UE kollha u l-abilitazzjoni tal-adozzjoni ta' tali kriterji għal materja prima tal-iskart ta' prijorità. Il-faċilitazzjoni ta' vjeġġi transfruntiera ta' materja prima tal-iskart għar-riċiklaġġ (bħala parti mill-proposta legiżlattiva għal Att dwar l-Ekonomija Ċirkolari - Q4 2026).

7. Regoli armonizzati skaduti dwar il-prodotti u nuqqas ta' konformità tal-prodott

Il-qafas tal-legiżlazzjoni tal-UE dwar il-prodotti huwa assi ewlieni tas-Suq Uniku fejn ir-regoli armonizzati jippermettu l-introduzzjoni ta' firxa wiesgħa ta' prodotti fis-suq filwaqt li jipproteġu lill-konsumatur. Hija bbażata fuq (i) legiżlazzjoni armonizzata dwar il-prodotti bbażata fuq il-prinċipji (l-hekk imsejjah Qafas Legiżlattiv Ġdid; QLĠ)³², flimkien ma' (ii) sistema ta' standards li tiffaċilita d-dimostrazzjoni tal-konformità u tappoġġa l-innovazzjoni, u (iii) sistema ta' sorveljanza tas-suq li tiżgura l-konformità u l-protezzjoni tal-konsumatur. Dawn il-pilastri ta' politika joħolqu kundizzjonijiet ekwi b'kompetizzjoni robusta li twitti t-triq għal kompetittività Ewropea fit-tul. Jistabbilixxu wkoll l-istruttura għal inizjattivi ta' politika bħad-digitalizzazzjoni u t-tranzizzjoni ekoloġika. Filwaqt li dan il-qafas wera li kien ta' suċċess, jeħtieġ li jittejjeb³³. L-ewwel nett, il-garanzija ta' rispons koordinat u effettiv fl-UE kollha għal prodotti li jgħorru riskju teħtieġ proċeduri ta' salvagwardja simplifikati, li jiżguraw azzjoni ta' infurzar rapida madwar l-Unjoni ladarba r-riskji jiġu identifikati fi kwalunkwe Stat Membru. Hemm bżonn li jiġu introdotti rekwiżiti ċari u preċiżi u proċeduri f'waqthom għall-korpi ta' valutazzjoni tal-konformità notifikati biex jindirizzaw aħjar il-prattiki inadegwati. It-tieni, il-QLĠ bħalissa ma jiddeskrivix ir-responsabbiltajiet tal-operaturi ekonomiċi involuti fiċ-ċirkolarità tal-prodotti. Kjarifika bħal din tiffaċilita l-konformità u testendi ċ-ċiklu tal-ħajja tal-prodott. Fl-aħħar nett, il-legiżlazzjoni tal-UE dwar il-prodotti jeħtieġ li thaddan bis-shiħ is-soluzzjonijiet digitali. Id-dipendenza attwali fuq dokumentazzjoni tradizzjonali bbażata fuq il-karta hija skaduta. Fil-futur, il-Passaport Digitali tal-Prodotti (DPP) se jippermetti aċċess għad-dokumenti essenzjali kollha meħtieġa skont il-legiżlazzjoni tal-UE dwar il-prodotti.

³¹ It-thejjija tal-Att dwar l-Ekonomija Ċirkolari se tkun appoġġata mid-diskussjonijiet fid-Djalogu dwar Industrijia Nadifa bbażata fuq iċ-Ċirkolarità b'enfasi ddedikata fuq is-Suq Uniku.

³² Il-QLĠ huwa bbażat fuq żewġ atti legali ewlenin mill-2008: Id-Deċiżjoni 768/2008/KE, li tiddekrivi mudell għal-legiżlazzjoni tal-UE dwar il-prodotti, u r-Regolament (KE) Nru 765/2008, ikkomplementat u parzjalment sostitwit mir-Regolament dwar is-Sorveljanza tas-Suq fl-2019. Ir-Regolament (KE) Nru 765/2008 jistabbilixxi gabra ta' regoli għall-akkreditazzjoni u l-markatura CE. Id-29 biċċa legiżlazzjoni li huma allinjati ma' dan il-mudell jirregolaw diversi kategoriji ta' prodotti, bħall-gugarelli, l-isplussivi, l-apparat mediku, l-istrumenti tal-kejl, il-fertilizzanti, it-tagħmir tal-baħar, id-droni, u l-batteriji. Il-QLĠ jirfered madwar 80 % tal-produzzjoni industrijali u 74 % tal-manifattura intra-UE.

³³ Evalwazzjoni tal-QLĠ, SWD (2022) 364.

Filwaqt li l-qafas tal-prodotti jiffaċilita ċ-ċirkolazzjoni bla xkiel tal-prodotti fis-Suq Uniku, jehtieg li jiġi protett mill-abbuż. Il-volum enormi ta' prodotti li jidhlu fis-Suq Ewropew mill-kumplement tad-dinja jagħmilha impossibbli li tiġi żgurata konformità sħiħa permezz ta' kontrolli doganali u tas-sorveljanza tas-suq. L-awtoritajiet doganali, l-ewwel linja ta' difiża fil-fruntiera, huma mgħobbija żżejjed – b'mod partikolari mill-importazzjonijiet tal-kummerċ elettroniku, li jirrappreżentaw 97 % tad-dikjarazzjonijiet doganali kollha³⁴. Bl-istess mod, is-sistema ta' sorveljanza tas-suq³⁵, it-tieni linja ta' difiża, li taqa' wkoll taħt il-kompetenza tal-Istati Membri, tinsab taħt pressjoni enormi³⁶. Il-volum li qed jisplodi ta' prodotti li jidhlu minn pajjiżi terzi li mhumiex sikuri, foloz jew mhux konformi jista' jwassal għal riskji serji għas-sikurezza u s-saħħa għall-konsumaturi, għandu impatt negattiv fuq l-ambjent u jpoġġi lin-negozji leġittimi fi żvantaġġ. Il-konsumaturi nfushom isemmu bejjiegħa online mhux affidabbli bħala waħda mill-aktar sfidi li jhallu impatt online. F'xi setturi, l-istudji juru li sa 100 %³⁷ tal-prodotti fuq ċerti pjattaformi tal-kummerċ elettroniku mhumiex konformi. Is-sistema attwali ta' sorveljanza tas-suq hija nieqsa mir-rizorsi u l-għarfien espert u hija strutturalment frammentata wisq biex tindirizza dawn l-isfidi b'mod effettiv.

Il-kapaċità li jinqas r-rizorsi, tiġi skambjata intelligence, u jiġu ffissati prijoritajiet hija kruċjali biex jiġu mmirati l-aktar prodotti ta' hsara. Ir-Riforma doganali pendenti tfittex li tindirizza dawn l-isfidi fl-ewwel linja permezz ta' Awtorità Doganali ġdida, Pjattaforma tad-Data Doganali tal-UE u regoli aġġustati għall-pakketti tal-kummerċ elettroniku importati biex jiġu żgurati kundizzjonijiet ekwi, b'mod partikolari billi titneħħa l-eżenzjoni mid-dazju ta' EUR 150 għall-importazzjonijiet. Għaddejnin ukoll diskussjonijiet dwar tariffa possibbli għall-immaniġġjar doganali biex jiġu indirizzati l-ispejjeż ta' skalar tas-supervizjoni tal-konformità ta' kunsinni żgħar mar-regoli tal-UE. Bl-istess mod, hemm bżonn ta' governanza fil-livell tal-UE tas-sorveljanza tas-suq, li tipprova koordinazzjoni u gwida sistematiċi, iżżid u tiġbor flimkien il-kapaċità u l-għarfien espert tal-awtoritajiet kollha tas-sorveljanza tas-suq madwar l-UE. B'mod partikolari, għandna nikkunsidraw is-sorveljanza tas-suq fil-livell tal-UE f'oqsma strateġiċi ta' prijorità, b'mod partikolari fir-rigward tal-importazzjonijiet tal-kummerċ elettroniku minn pajjiżi terzi, fejn il-miżuri meħuda minn Stati Membri individwali jistgħu ma jkunux biżżejjed.

Fost il-prodotti elenkati fuq pjattaforma tal-kummerċ elettroniku kbira u magħrufa sew matul verifika minn organizzazzjoni tal-konsumatur, kważi l-prodotti kollha ttestjati f'kategoriji bħal elmi, kozmetiċi, ġugarelli u gadgets, xemgħat u sponož, prodotti elettriċi u konnessi jew kienu perikolużi, ma pprovdewx l-informazzjoni meħtieġa bħal struzzjonijiet ta' sikurezza jew listi ta' ingredjenti, u/jew kien fihom dikjarazzjonijiet hżiena.

L-azzjonijiet:

³⁴ Komunikazzjoni tal-Kummissjoni dwar sett ta' għodod komprensiv tal-UE għal kummerċ elettroniku sikur u sostenibbli, COM(2025) 37.

³⁵ Is-sistema hija rregolata mir-Regolament (UE) 2019/1020 dwar is-Sorveljanza tas-Suq. L-awtoritajiet tas-sorveljanza tas-suq, f'kooperazzjoni mal-awtoritajiet doganali, huma responsabbli għall-verifika tal-prodotti u għall-infurzar tal-konformità f'kull Stat Membru tal-UE. L-awtoritajiet jikkollaboraw permezz ta' SafetyGate (għal prodotti perikolużi mhux tal-ikel) u s-Sistema ta' Informazzjoni u Komunikazzjoni għas-Sorveljanza tas-Suq (ICSMS) (għas-sorveljanza tas-suq ta' prodotti mhux tal-ikel) biex jidentifikaw u jneħħu prodotti mhux sikuri.

³⁶ Skont id-data ta' sorveljanza tal-UE, 4,6 biljun kunsinna ta' valur baxx (sa EUR 150) ġew importati fl-UE fl-2024. Dan huwa kważi d-doppju tan-numru rreġistrat fl-2023 (2,4 biljun), u aktar mit-triplu mill-2022 (1,4 biljun).

³⁷ [BEUC. Under the Microscope: Tests of Temu Products by Consumer Groups, 2025.](#)

- It-teħid ta' azzjoni effettiva biex tiżdied il-konformità tal-prodotti billi jiġu sfruttati s-sinergiji mal-kapaċitajiet tal-awtoritajiet doganali u tas-sorveljanza tas-suq tal-UE u nazzjonali u potenzjalment tiġi stabbilita Awtorità tas-Sorveljanza tas-Suq tal-UE (minn Q3 2025)
- L-immodernizzar tal-qafas tal-leġiżlazzjoni dwar il-prodotti biex tiġi sfruttata d-digitalizzazzjoni, tiġi promossa ċ-ċirkolarità u jiġu msahha s-salvagwardji (Rieżami tal-Qafas Leġiżlattiv Ġdid – proposta leġiżlattiva possibbli Q2 2026)

8. Regolamentazzjoni tas-servizzi nazzjonali restrittiva u diverġenti

Restrizzjonijiet regolatorji u amministrattivi għoljin isahhu l-istrutturi tas-suq li ilhom jeżistu u jhonqu l-opportunitajiet għall-innovazzjoni, l-espansjoni u n-negozju. Id-Direttiva dwar is-Servizzi kkontribwiet għal tnaqqis tal-ostakli³⁸, iżda r-regolamenti tal-Istati Membri għadhom jirrestringu l-aċċess għal madwar 5700 attività ta' servizzi li jkopru madwar 22 % tal-forza tax-xogħol tal-UE³⁹. Ir-regolamentazzjoni tal-aċċess għal attività ta' servizz tista' tiġi ġġustifikata biex jintlaħqu objettivi legittimi ta' interess ġenerali bħas-saħħa u s-sikurezza pubblika. Madankollu, l-għadd kbir u t-tip ta' servizzi regolati, kif ukoll il-fatt li xi servizzi huma regolati biss fi Stat Membru wiehed jew fi ftit Stati Membri, jikkonfermaw potenzjal ċar biex l-Istati Membri jnaqqsu l-piż regolatorju biex jiffacilitaw il-kummerċ u l-investment transfruntiera. Tnaqqis ta' 10 % tal-ostakli għall-kummerċ tas-servizzi jżid il-valur miżjud gross tal-UE b'0,5 %⁴⁰ u l-proġetti b'IDB greenfield b'4 sa 21 %⁴¹.

Id-differenzi fl-awtorizzazzjoni nazzjonali u r-rekwiżiti ta' ċertifikazzjoni jagħmluha diffiċli li jiġu pprovduti servizzi fi Stati Membri ohra. Il-kundizzjonijiet nazzjonali għall-awtorizzazzjonijiet u r-rekwiżiti taċ-ċertifikazzjoni, anke meta jkunu bbażati fuq id-dritt tal-Unjoni, ivarjaw hafna, u dan jagħmel ir-rikonossiment reċiproku tal-awtorizzazzjonijiet jew taċ-ċertifikazzjonijiet diffiċli fil-prattika. L-allinjament tal-kundizzjonijiet sottostanti għal dawk ir-rekwiżiti li huma bbażati fuq id-dritt tal-Unjoni jnaqqas il-frammentazzjoni regolatorja u jagħmilha aktar faċli għal fornitur ta' servizzi awtorizzati fi Stat Membru wiehed li joffri s-servizzi tiegħu fi Stati Membri ohra mingħajr il-ħtieġa li jerga' jikseb awtorizzazzjoni jew ċertifikazzjoni f'dawk l-Istati Membri.

L-obbligi għall-kumpaniji u l-impredituri li jistabilixxu ruħhom fi Stat Membru li mhuwiex tagħhom huma burokratiċi u għaljin. L-Istati Membri m'għandhomx jobbligaw lill-fornituri tas-servizzi tal-UE jistabilixxu ruħhom fit-territorju tagħhom peress li jistgħu jipprovdu servizzi transfruntiera fuq bazi temporanja. Madankollu, l-Istati Membri xi drabi jirrestringu din il-possibbiltà, u fil-prattika jittrattaw lill-fornituri tas-servizzi daqslikieku kienu stabbiliti fit-territorju tagħhom. In-negozji jeħtieġu ċertezza legali dwar id-dritt tagħhom li jipprovdu servizzi transfruntiera temporanji mingħajr ma jkollhom għalfejn jistabilixxu ruħhom fi Stati Membri ohra.

³⁸ Il-Kummissjoni Ewropea (2021), [Mapping and assessment of legal and administrative barriers in the services sector](#).

³⁹ Il-Kummissjoni Ewropea: [Regulated Professions Database](#).

⁴⁰ Istitut IFO: Building a Stronger Single Market: Potential for Deeper Integration of the Services Sector within the EU; Ir-Rapport ta' Politika ta' Econpol 52/2024.

⁴¹ Jungmittag, A., & Marschinski, R. (2023). Service trade restrictiveness and foreign direct investment—Evidence from greenfield FDI in business services. *The World Economy*, 46(6), 1711-1758.

Stat Membru jirrifjuta l-forniment temporanju ta' servizz minn kirurgu veterinarju stabbilit f'pajjiż gar, li jfisser li dan il-kirurgu veterinarju ma jistax jitratta annimali f'azjendi agrikoli qrib l-istabbiliment tiegħu sempliċiment minhabba li dawn l-irziezet jinsabu fuq in-naħa l-oħra tal-fruntiera.

L-azzjonijiet:

- It-tnedija ta' inizjattiva biex jiġi ffaċilitat il-forniment ta' servizzi pan-UE minn fornituri awtorizzati jew iċċertifikati fi Stat Membru wieħed abbażi tal-liġi tal-UE, li potenzjalment tinkludi l-armonizzazzjoni ta' tali skemi ta' awtorizzazzjoni u ċertifikazzjoni (Q2 2026)
- L-iżvilupp ta' gwida legali u rakkomandazzjonijiet lill-Istati Membri biex jipprovdu ċarezza dwar id-dritt li jiġu pprovduti servizzi transfruntiera fuq bażi temporanja (Q2 2026)

9. Proċeduri onerużi għall-istazzjonar temporanju tal-haddiema

Il-provvista ta' servizzi transfruntiera spiss tinvolvi l-mobbiltà tal-intraprendituri u tal-persunal tagħhom. L-istazzjonar temporanju tal-haddiema huwa parti integrali mil-libertà li jiġu pprovduti servizzi fis-Suq Uniku. Fl-2023, il-haddiema transfruntiera u l-istazzjonar żdiedu għal 1,8 miljun u 5,5 miljun, rispettivament. Il-leġiżlazzjoni tal-UE hija mfassla biex tippoteġi d-drittijiet tal-haddiema stazzjonati filwaqt li tiffaċilita l-libertà li jiġu pprovduti servizzi u tippromwovi kompetizzjoni ġusta. Hemm hteġġa ċara li l-haddiema stazzjonati jiġu protetti f'setturi ta' riskju, bħal fis-servizzi tal-kostruzzjoni jew fis-settur agrikolu. Biex tiġi appoġġata l-protezzjoni tal-haddiema stazzjonati, id-dritt tal-UE jippermetti lill-Istati Membri jimponu obbligi amministrattivi bħal obbligi ta' dikjarazzjoni ta' haddiema stazzjonati, fejn ġustifikat u proporzjonat. Madankollu, mhux il-haddiema stazzjonati kollha (eż. speċjalisti tas-sengħa bħal inġiniera u tekniċi li jinstallaw u jmantnu magni jew persunal manigerjali) jiffaċċjaw l-istess riskji.

Id-diversità tar-rekwiziti tad-dikjarazzjoni nazzjonali, kemm fin-natura (karta jew diġitali) kif ukoll fil-kontenut (in-natura u l-għadd ta' punti tad-data) ikkontribwiet għall-kumplessità kemm għan-negozji kif ukoll għall-haddiema stazzjonati u fframmentat is-Suq Uniku. Il-partijiet ikkonċernati regolarment isemmu l-kumplessità tar-regoli dwar l-istazzjonar bħala ostaklu għall-forniment ta' servizzi transfruntiera⁴². L-ispiża amministrattiva mgarrba mill-kumplessità tad-dispożizzjonijiet dwar l-istazzjonar għall-istazzjonar (eskluż is-settur tat-trasport bit-triq) hija stmata għal EUR 477-635 miljun fis-sena⁴³. Sabiex jitnaqqas il-piż amministrattiv fuq il-fornituri tas-servizzi, f'Novembru 2024 il-Kummissjoni adottat proposta għal Regolament dwar interfaċċa pubblika konnessa mas-Sistema ta' Informazzjoni tas-Suq Intern għad-dikjarazzjoni tal-istazzjonar tal-haddiema. L-interfaċċa pubblika tiffaċilita wkoll il-monitoraġġ effettiv tal-konformità mal-leġiżlazzjoni tal-UE mmirata biex tiżgura d-drittijiet tal-haddiema stazzjonati u tappoġġa l-kooperazzjoni amministrattiva bejn l-Istati Membri. Il-Parlament Ewropew u l-Kunsill tal-UE huma mhegġa jikkonkludu negozjati dwar il-proposta tal-Kummissjoni li jirrappreżentaw pass lejn inqas rekwiziti amministrattivi u aktar

⁴² [Synopsis report on the Single Market Strategy consultation activities.](#)

⁴³ SWD(2024) 258.

armonizzati għall-istazzjonar. Din l-inizjattiva ta' simplifikazzjoni hija akkumpanjata minn sforzi biex jissahhah l-infurzar tal-legiżlazzjoni.

L-Awtorità Ewropea tax-Xogħol tappoġġa lill-Istati Membri u lis-shab soċjali fil-applikazzjoni tar-regoli dwar l-istazzjonar billi tikkoordina u tappoġġa spezzjonijiet miftiehma u kongunti, tipprovdi informazzjoni u appoġġ għall-impjiegi għall-haddiema u n-negozji, tassisti fl-indirizzar tax-xogħol mhux iddikjarat, fil-medjazzjoni ta' tilwim transfruntier u tiffacilita s-soluzzjonijiet. L-evalwazzjoni tal-Awtorità Ewropea tax-Xogħol (ELA, European Labour Authority) li għaddejjja bħalissa tindika li hemm lok għal titjib fir-rigward tal-prestazzjoni tal-aġenzija iżda tinnota ċerti limitazzjonijiet fil-mandat li jistgħu jaffettwaw il-potenzjal tal-ELA. Modifiki mmirati jistgħu jsahħu l-ELA, inklużi l-effiċjenza u l-effettività tagħha, bħal kompetenzi mtejba fit-trattament tad-data u kooperazzjoni mtejba mal-Istati Membri u s-shab soċjali, inkluż l-għoti ta' informazzjoni, ir-rwol tal-ELA vis-à-vis ċittadini ta' pajjiżi terzi li huma residenti tal-UE.

Barra minn hekk, it-Task Force għall-Infurzar fis-Suq Uniku (SMET, Single Market Enforcement Taskforce) identifikat politiki ta' stazzjonar intelligenti li permezz tagħhom xi Stati Membri jiffukaw id-dikjarazzjonijiet u rekwiżiti amministrattivi oħra fuq setturi ta' riskju u jeżentaw l-istazzjonar b'durata qasira hafna minn dawn ir-rekwiżiti⁴⁴.

Il-haddiema stazzjonati temporanjament fi Stat Membru iehor huma soġġetti għall-kopertura tas-sigurtà soċjali fil-pajjiż tal-impjieg tagħhom. Il-haddiema stazzjonati jehtieġ li juru prova tal-kontribuzzjoni għas-sistema tas-sigurtà soċjali tal-pajjiż ta' orijini tagħhom (dokument portabbli A1). Il-proċeduri biex jiġu ppruvati u vverifikati l-intitolamenti tas-sigurtà soċjali jistgħu jiehdu hafna hin u jkun ta' piż amministrattiv, minhabba d-dipendenza tagħhom fuq il-preżenza fizika u d-dokumenti fiżiċi. Ir-revizjoni tar-Regolamenti dwar il-koordinazzjoni tas-sigurtà soċjali li bħalissa qed jiġu nnegozjati mill-koleġiżlaturi għandha twassal għal simplifikazzjoni tal-proċeduri u l-koleġiżlaturi huma mhegga jikkonkludu n-negozjati li ilhom għaddejjin. L-iskambji bejn l-istituzzjonijiet tas-sigurtà soċjali diġà gew iffacilitati minhabba s-sistema tal-iskambju elettroniku ta' informazzjoni dwar is-sigurtà soċjali (EESSI). Filwaqt li jibni fuq id-diġitalizzazzjoni reċenti tal-proċedura ta' applikazzjoni għad-dokument portabbli A1 bħala parti mill-Gateway Diġitali Unika, il-Pass Ewropew tas-Sigurtà Soċjali (ESSPASS) jista' jgħib simplifikazzjoni ulterjuri billi joffri l-verifika diġitali tal-attestazzjonijiet tas-sigurtà soċjali, inkluż id-dokument portabbli A1, u jnaqqas ukoll ir-riskju ta' żball u frodi.

Kumpanija tal-ingerija ta' daqs medju, attiva fit-teknoloġija tal-awtomatizzazzjoni, tinstalla, iżzomm u ssewwi l-makkinarju tagħha madwar l-UE, u b'hekk mehtieġa li tagħmel 3,500 dikjarazzjoni għall-istazzjonar fis-sena. Il-haddiema stazzjonati tagħha huma inginiera u tekniċi b'hiliet għolja u mhallsa tajjeb li jiġu stazzjonati għal ftit jiem biss kull darba. Il-proċeduri ta' piż, speċjalment fid-dawl tal-varjeta kbira ta' rekwiżiti u proċeduri ta' dikjarazzjoni nazzjonali, ifixklu l-forniment transfruntier tas-servizzi u jikkawżaw piż amministrattiv sinifikanti.

L-azzjonijiet:

- It-tkomplija tal-appoġġ lill-koleġiżlaturi biex jikkonkludu n-negozjati dwar:

⁴⁴ Għal aktar dettalji ara [r-rapport SMET 2023-2024](#):

- ir-reviżjoni tar-Regolamenti (KE) Nri 883/2004 u 987/2009 dwar il-koordinazzjoni tas-sigurtà soċjali;
- il-proposta għal interfaċċa pubblika għad-dikjarazzjoni tal-istazzjonar tal-haddiema (COM 2024/531).
- It-tnedija ta' Pakkett dwar il-Mobbiltà Ġusta tal-Haddiema (2026), inkluż – fost l-oħrajn:
 - B'segwitu għall-attivitajiet pilota li għaddejjin bħalissa, proposta għal Pass Ewropew tas-Sigurtà Soċjali (ESSPASS)
 - Proposta għat-tishih tal-Awtorità Ewropea tax-Xogħol (ELA) inkluż ir-rieżami tal-mandat tagħha
 - Il-kunsiderazzjoni ta' miżuri biex jagħmluha aktar faċli li jiġu pprovduti servizzi b'mod temporanju b'mod transfruntier, filwaqt li jipproteġu d-drittijiet tal-haddiema

10. Restrizzjonijiet territorjali fuq il-provvista

Ir-Restrizzjonijiet Territorjali fuq il-Provvista (TSCs) fil-bejgħ bl-imnut u bl-ingrossa jifframentaw is-Suq Uniku, jillimitaw l-għażla tal-konsumatur u jikkontribwixxu għal differenzi sinifikanti fil-prezzijiet madwar l-UE, b'mod partikolari għal oġġetti tal-konsum ta' kuljum. Ir-restrizzjonijiet territorjali tal-provvista huma limitazzjonijiet imposti minn ċerti manifatturi kbar li jagħmluha diffiċli ħafna jew impossibbli għall-bejjiegha bl-imnut li jixtru prodotti fi Stat Membru wieħed u jbigħuhom mill-ġdid f'iehor. Dan jagħmel ħsara lin-negozji transfruntiera u jikser il-wegħda tas-Suq Uniku li jgħib l-għażla u l-kompetizzjoni fil-prezzijiet lill-konsumatur⁴⁵. Filwaqt li l-liġi tal-kompetizzjoni hija għodda effettiva biex tippenalizza tali prattiki meta jkunu r-riżultat ta' ftehimiet jew ta' prattiki unilaterali minn operaturi dominanti⁴⁶, ħafna jaqgħu barra mill-kamp ta' applikazzjoni tagħha, b'mod partikolari meta jirriżultaw minn prattiki unilaterali ta' manifatturi kbar li mhumiex f'pożizzjoni dominanti skont it-tifsira tal-liġi tal-kompetizzjoni. Il-Kummissjoni se tizen il-miżuri meħtieġa biex tindirizza tali restrizzjonijiet fil-provvista min-naħa tal-atturi sinifikanti fis-suq meta dawn iwasslu għal differenzi mhux ġustifikati fil-prezzijiet li ma jistgħux jiġu spjegati minn fatturi oġġettivi bħal differenzi regolatorji jew fil-kostijiet bejn l-Istati Membri. Azzjonijiet oħra bħal fil-qasam tat-tikkettar inklużi f'din l-Istrateġija se jgħinu wkoll biex jiġu indirizzati t-TSCs peress li regoli nazzjonali frammentati jistgħu jiffaċilitaw dawn il-prattiki.

Manifattur kbir ta' ikel tad-ditta jbigħ l-istess prodott f'diversi pajjiżi, madankollu f'xi pajjiżi l-prodott huwa ħafna orħos milli f'oħrajn u din id-differenza ma tistax tiġi spjegata mit-tassazzjoni jew mill-kost lavorattiv. Katina ta' supermarkets li hija attiva wkoll f'dawk il-pajjiżi trid tixtri l-prodott fil-pajjiż fejn huwa orħos u tbigħu bi prezz aktar baxx anke f'pajjiżi oħra. Il-manifattur imbagħad jieqaf iforni l-prodott lis-supermarket fil-pajjiż bi prezz aktar baxx biex ma jhallihx ibiġħ il-prodott irħas f'pajjiżi oħra, sabiex iżomm id-differenza artifiċjali fil-prezz bejn il-pajjiżi.

⁴⁵ Bi grad ta' incertezza, studju indipendenti mwettaq għall-Kummissjoni Ewropea fl-2020 stima li jekk jitneħħew it-TSCs, il-konsumaturi jkunu jistgħu jiffrankaw sa EUR 14,1 biljun fis-sena fuq ix-xiri tagħhom ta' ċerti prodotti. It-trasferiment ta' dawn il-gwadani possibbli lill-konsumaturi se jiddependi, fost fatturi oħra, fuq il-livell ta' kompetizzjoni fis-swieq bl-imnut.

⁴⁶ Fit-23 ta' Mejju 2024, il-Kummissjoni mmultat lil Mondelez EUR 337,5 miljun talli fixklet il-kummerċ transfruntier taċ-ċikkulata, tal-gallettini u tal-prodotti tal-kafè. Qabel, fl-2019, il-Kummissjoni kienet immultat lil AB InBev EUR 200 miljun talli llimitat il-bejgħ transfruntier tal-birra.

Azzjoni:

- L-iżvilupp tal-ghodod biex tittiehed azzjoni kontra r-Restrizzjonijiet Territorjali fuq il-Provvista mhux gustifikati biex ikopru sitwazzjonijiet lil hinn minn dawk koperti mill-igi tal-kompetizzjoni, bhal prattiki unilaterali ta' manifatturi kbar (Proposta - Q4 2026)

II-Kapitolu 2. It-tishih tas-Swieq tas-Servizzi Ewropej

L-ekonomija tal-UE hija ekonomija tas-servizzi, izda s-Suq Uniku ghas-servizzi ghadu profondament sottozviluppat. Is-servizzi jammontaw ghal madwar 75 % tal-PDG tal-UE u l-bicca l-kbira tal-impjeggi tal-UE jinholqu fis-servizzi⁴⁷. 40 % tal-valur miżjud tal-prodotti tal-UE huwa magħmul minn kontenut ta' servizzi. Madankollu, b'7,6 % tal-PDG tal-UE, il-kummerç fis-servizzi intra-UE mhuwiex oghla mill-kummerç tas-servizzi ma' pajjiżi terzi, u dan jikkonferma li s-Suq Uniku ghas-servizzi jopera ferm taht il-potenzjal⁴⁸. Minkejja l-progress li sar, madwar 60 % tal-ostakli ghas-servizzi huma tal-istess tip bhal 20 sena ilu⁴⁹. Ghalhekk huwa mehtieg approç gdid.

Id-diversità wiesgħa tas-servizzi fl-ekonomija kollha timplika limiti għall-effettività ta' approç ta' politika orizzontali kulhadd f'keffa wahda, filwaqt li l-argument kummerçjali ghas-swieq tas-servizzi integrati huwa partikolarment b'saħtu f'xi setturi tas-servizzi. Is-servizzi tan-negozju jammontaw ghal 7 % tal-PDG tal-UE u għandhom similaritajiet çari fost l-Istati Membri izda għandhom regolati b'mod differenti ħafna bejniethom. Is-servizzi bl-imnut jammontaw ghal 12 % tal-PDG tal-UE filwaqt li s-swieq għandhom nazzjonali u kkaratterizzati minn produttività baxxa. Il-kostruzzjoni tammonta ghal 11 % tal-PDG tal-UE, izda 1 % biss tas-servizzi tal-kostruzzjoni huma nnegozjati b'mod transfruntier hekk kif is-swieq tal-kostruzzjoni jkomplu joperaw fuq linji nazzjonali. Is-servizzi postali effiçjenti huma fil-qalba tas-Suq Uniku, li jippermettu attività ekonomika transfruntiera. Madankollu, servizzi oħra spiss ikunu ta' natura lokali u inqas probabbli li jagħmlu kummerç transfruntier.

Approç ta' politika settorjali gdid jista' jagħti dinamika għida lis-Suq Uniku ghas-servizzi. L-approç ta' politika orizzontali eżistenti se jiġi kkomplementat b'inizjattivi tas-servizzi speçifiçi għas-settur li se jiffokaw fuq is-setturi tas-servizzi li huma l-aktar rilevanti għat-tranzizzjonijiet doppji u li jistgħu jgħibu l-oghla valur miżjud ekonomiku u jissostitwixxu regoli nazzjonali diverġenti li joħolqu frammentazzjoni legali.

L-iżgurar ta' forniment transfruntier bla xkiel u effiçjenti ta' servizzi relatati mal-industrija bhas-servizzi ta' installazzjoni, manutenzjoni u tiswija huwa kruçjali għas-settur tal-manifattura tal-Ewropa. Hekk kif l-industrija tal-manifattura qed jaqilbu dejjem aktar lejn is-servitizzazzjoni – bl-integrazzjoni ta' soluzzjonijiet ta' prodotti u servizzi – il-partijiet ikkoncernati qajmu tħassib li l-ostakli regolatorji, bhal rekwiżiti ta' piż għall-istazzjonar tal-ħaddiema, kontrolli minn qabel, dikjarazzjonijiet tas-servizzi *ex ante* u standards tas-sikurezza tax-xogħol li jvarjaw ifixklu l-forniment transfruntier bla xkiel ta' servizzi bhall-installazzjoni, il-manutenzjoni u t-tiswija b'impatti negattivi fuq il-kompetittività industrijali.

⁴⁷ [National accounts and GDP - Statistics Explained](#). Sors: Eurostat.

⁴⁸ Il-Kummissjoni Ewropea: Rapport Annwali dwar is-Suq Uniku u l-Kompetittività għall-2025; COM (2025)26.

⁴⁹ Dokument Ekonomiku dwar is-Suq Uniku tal-Kummissjoni Ewropea: 30 years of Single Market – Taking stock and looking ahead, Diçembru 2022.

Is-servizzi tan-negozju huma fost l-oghla servizzi regolati f'xi whud mill-Istati Membri iżda mhux fl-Istati Membri kollha. Fost il-5700 professjoni regolata hemm hafna servizzi tan-negozju, bħal servizzi legali, kontabilistiċi u ta' konsulenza dwar it-taxxa li għandhom impatti fl-ekonomija kollha. Tnaqqis ta' 10 % tal-ostakli għas-servizzi jżid il-valur miżjud gross tal-UE fis-servizzi tan-negozju b'0,8 %⁵⁰.

Regolamentazzjoni restrittiva u diversa tas-servizzi tal-kostruzzjoni żżomm lura l-provvista ta' akkomodazzjoni affordabbli u effiċjenti fl-użu tal-enerġija u l-iżvilupp tal-infrastruttura. Il-partijiet ikkonċernati qajmu tħassib dwar il-limitazzjonijiet għall-mobbiltà professjonali minħabba l-għadd kbir ta' professjonijiet regolati fis-settur u r-rikonoxximent reċiproku kumpless tal-kwalifiki professjonali; rikonoxximent reċiproku dgħajjed taċ-ċertifikati nazzjonali; u prova ta' kompetenza f'oqsma bħas-saħħa u s-sikurezza, l-effiċjenza enerġetika u l-ambjent. Id-disponibbiltajiet limitati tal-assigurazzjoni tar-responsabbiltà f'sitwazzjonijiet transfruntiera jkomplu jikkumplikaw il-forniment ta' servizzi transfruntiera u hija kwistjoni li teħtieġ soluzzjonijiet ibbażati fuq is-suq. Tnaqqis ta' 10 % tal-ostakli fis-servizzi tal-kostruzzjoni jżid il-valur miżjud gross tal-UE b'0,5 %⁵¹. Barra minn hekk, il-proġetti ta' ppjanar spazjali, ta' bini u ta' rinnovazzjoni spiss ikunu soġġetti għal proċeduri ta' awtorizzazzjoni kumplessi, bil-mod u frammentati li jvarjaw hafna madwar l-UE. Dan iżomm lura l-potenzjal ta' Suq Uniku li jiffunzjona li jista' jwassal akkomodazzjoni affordabbli malajr u fuq skala kbira.

Il-kompetittività tal-bejgh bl-imnut hija miżmuma lura minn bosta restrizzjonijiet tal-istabbiliment ta' hwienet u l-operazzjonijiet tagħhom. Hafna minn dawn ir-restrizzjonijiet jistgħu jkunu ġġustifikati minn objettivi legittimi ta' politika pubblika bħall-ippjanar tal-bliet u l-kampanja u ż-żamma tal-vitalità taċ-ċentri tal-bliet. Madankollu, jeħtieġ li jkunu proporzjonati peress li xi whud jistgħu johlqu ostakli għad-dhul fis-suq u jaffettwaw b'mod negattiv il-kompetizzjoni, il-produttività u l-innovazzjoni. Tnaqqis ta' 10 % tal-ostakli fis-servizzi bl-imnut iżid il-valur miżjud gross tal-UE b' 0,6 %⁵².

Id-domanda għas-servizzi postali fl-UE ilha tonqos għal snin shah, filwaqt li s-suq għall-konsenji tal-pakketti qed ikompli jikber xprunat minn kummerċ elettroniku b'saħħtu. It-tnaqqis fil-volumi postali wassal għal żieda qawwija fl-ispejjeż tal-konsenja tal-ittri u għal mistoqsijiet dwar il-frekwenzi tal-konsenja. Hekk kif id-diġitalizzazzjoni tas-soċjetà u t-tkabbir tal-kummerċ elettroniku huma pproġettati li jkomplu, is-servizzi tal-konsenja tal-posta u tal-pakketti jeħtieġu attenzjoni biex jiġu żgurati kundizzjonijiet ekwi bejn il-partecipanti fis-suq, tiżdied it-trasparenza tal-prezzijiet u jiġu appoġġati d-drittijiet tal-konsumatur. Riforma tal-qafas regolatorju postali tal-UE se tiffoka fuq it-twassil bħala servizz u se tiżgura li ċ-ċittadini u n-negozji jkunu jistgħu jirċievu konsenji madwar l-UE bi prezzijiet affordabbli, filwaqt li tippromwovi kompetizzjoni ġusta fis-swieq tal-konsenja u żżid il-protezzjoni tal-konsumatur.

Aktar minn 30 sena wara l-bidu tiegħu, is-Suq Uniku għadu mhux komplet fir-rigward tat-telekomunikazzjonijiet, is-servizzi relatati mal-enerġija, it-trasport u s-servizzi

⁵⁰ Istitut IFO: Building a Stronger Single Market: Potential for Deeper Integration of the Services Sector within the EU; Ir-Rapport ta' Politika ta' Econpol 52/2024.

⁵¹ *Ibid.*

⁵² *Ibid.*

finanzjarji, ghandna bżonn azzjoni kuraġġuza u urġenti biex dan jitwettaq. Digà ġew żviluppanti politiki ta' servizzi speċifiċi għas-settur, proċess li, madankollu, għadu għaddej.

L-istrategija reċenti tal-Kummissjoni għal Unjoni tat-Tfaddil u tal-Investimenti għandha l-għan li ttejjeb il-mod kif is-sistema finanzjarja tal-UE tidderieġi t-tfaddil lejn investimenti produttivi, filwaqt li toffri opportunitajiet finanzjarji aħjar għal dawk li jfaddlu fl-UE u aċċess aħjar għall-kapital għan-negozji tal-UE⁵³. F'dan il-kuntest, il-Kummissjoni holqot mezz ġdid biex tiġbor informazzjoni dwar ostakli godda jew eżistenti għall-integrazzjoni tas-suq finanzjarju u l-moviment liberu tal-kapital⁵⁴, u nediet konsultazzjoni mal-partijiet ikkonċernati biex tiġbor feedback dwar l-ostakli għall-integrazzjoni tas-suq finanzjarju⁵⁵. Madankollu, anki d-diverġenzi fil-ligijiet nazzjonali, inklużi t-titoli, il-ligijiet tal-kumpaniji, tat-taxxa u tal-insolvenza, kif ukoll fl-effettività tal-proċeduri amministrattivi u ġudizzjarji, johlqu piż amministrattivi u ostakli għall-investment transfruntier. Il-kisba ta' Suq Uniku effiċjenti fis-servizzi finanzjarji tinvolvi wkoll l-isforzi tal-Istati Membri fl-indirizzar ta' dawn l-ostakli.

Is-servizzi relatati mal-enerġija jappoġġaw il-produzzjoni, id-distribuzzjoni u l-użu effiċjenti tal-enerġija fl-UE u t-tranzizzjoni lejn enerġija nadifa. Huma jappoġġaw u jiddependu fuq infrastruttura moderna ta' grilji, ħzin u invertituri u ta' arloġġi diġitali li huma meħtieġa għal Unjoni tal-Enerġija ġenwina. Kif imħabbar fil-Pjan ta' Azzjoni għal Enerġija Affordabbli⁵⁶, il-Pakkett dwar il-Grilji Ewropej li jmiss se jappoġġa l-espansjoni u l-modernizzazzjoni tal-grilji u l-interkonnnetturi, li min-naħa tagħhom jirrikjedu u jippermettu l-espansjoni tas-suq tas-servizzi relatati mal-enerġija. Il-kisba tal-miri ta' interkonnnessjoni tagħna hija essenzjali biex is-swieq tal-enerġija jingħaqdu flimkien u biex tinkiseb Unjoni tal-Enerġija reżiljenti u kompetittiva. Is-servizzi tal-effiċjenza enerġetika huma kruċjali biex jintlaħqu l-oġettivi klimatiċi u jitnaqqsu l-kostijiet għall-konsumaturi u n-negozji, u l-kumpaniji li jipprovdu tali servizzi se jiġu appoġġati mill-Kummissjoni biex iżidu l-attivitajiet tagħhom, inkluż permezz ta' skemi ta' garanzija tal-UE mal-BEI. Barra minn hekk, il-Pakkett tal-Enerġija għaċ-Ċittadinili jmiss se jappoġġa t-tkabbir ta' servizzi relatati mal-enerġija, bħat-titjib tal-effiċjenza enerġetika tal-bini. Barra minn hekk, White Paper se tesplora kif tista' tiġi approfondita l-integrazzjoni tas-suq tal-elettriku u kif il-qafas ta' governanza jista' jsir aktar robust u adattat għal deċizjonijiet ta' rilevanza transfruntiera, li se tkompli tappoġġa wkoll is-suq għal servizzi relatati mal-enerġija.

Is-settur tat-telekomunikazzjoni tal-UE għadu frammentat flimkien mal-fruntieri nazzjonali u l-operaturi u l-konsumaturi tal-UE ma jistgħux jisfruttaw il-potenzjal sħiħ tas-Suq Uniku. Illum, hemm aktar minn 100 operatur fis-suq madwar l-Ewropa. Barra minn hekk, perkors kongunt lejn is-6G jeħtieġ spettru addizzjonali, ippjanar u oqfsa aktar armonizzati. L-iżviluppi teknoloġiċi u tas-suq rapidi jifih possibbiltajiet godda ta' forniment ta' servizzi transfruntiera u jistgħu jeħtieġu qafas aktar armonizzat, pereżempju fir-rigward tas-servizzi satellitari, biex jinkisbu l-benefiċċji kollha. Sabiex jiġu indirizzati dawk l-isfidi u jiġi zġurat li l-Ewropa jkollha networks diġitali validi għall-futur u infrastrutturi siguri u reżiljenti, il-qafas regolatorju

⁵³ COM(2025) 124.

⁵⁴ Għal aktar dettalji ara l- [Kanal](#) imħabbar fil-Komunikazzjoni dwar l-Unjoni tat-Tfaddil u tal-Investimenti, COM(2025) 124.

⁵⁵ [Konsultazzjoni mmirata dwar l-integrazzjoni tas-swieq kapitali tal-UE 2025 - Il-Kummissjoni Ewropea](#)

⁵⁶ COM(2025) 79.

applikabbli jehtieg li jigi agġornat. It-tranzizzjoni lejn infrastruttura abbazi tal-cloud u l-Intelliġenza Artifiċjali tehtieg aċċess imtejjeb għal konnettività sigura, rapida u affidabbli.

Kif deskritt fil-**Pjan ta' Azzjoni għal Kontinent tal-IA**, l-Att dwar il-Cloud u l-Iżvilupp tal-IA se jesplora l-istabbiliment ta' suq komuni għall-kapaċità u s-servizzi tal-cloud bil-ħsieb li jigi żgurat il-holqien ta' suq uniku Ewropew reali għas-servizzi tal-cloud u tingħata spinta lid-dhul fis-suq ta' sett aktar varjat ta' fornituri tas-servizzi tal-cloud.

It-tlestija ta' **suq uniku tat-trasport tal-UE** ġenwin tehtieg l-eliminazzjoni ta' ostakli tekniċi residwi bla bżonn li jkollhom impatt fuq id-diversi modi ta' trasport. Pereżempju, l-implimentazzjoni tal-pjan ferrovjarju ta' veloċità għolja tal-UE se tehtieg progress fil-konsolidazzjoni tas-sistema tal-ġestjoni tat-traffiku ferrovjarju tal-UE biex tizdied il-kapaċità u tiġi żgurata interoperabbiltà bla xkiel. It-tiħiħ u l-użu wiesa' ta' għodod diġitali interoperabbli għandhom inaqqsu l-piż amministrattiv assoċjat mal-iżgurar tal-konformità regolatorja. It-titjib tal-kondiviżjoni tal-informazzjoni u tad-data fit-trasport jippermetti t-tneħħija ta' dokumenti stampati. L-għodod diġitali jistgħu jissimplifikaw ukoll l-ivvjaġġar u t-turiżmu Ewropew billi jippermettu lill-passiġġieri jixtru l-biljetti elettronici. It-tneħħija tal-ostakli eżistenti li jippermettu l-liċenzjar transfruntier tas-servizzi pprovduti permezz ta' vetturi konnessi u awtomatizzati u l-iżgurar ta' konnettività kompletament affidabbli bejn il-vetturi u l-infrastruttura permezz tal-armonizzazzjoni tal-ispeċifikazzjonijiet tekniċi għal Sistemi tat-Transport Intelliġenti kooperattivi (C-ITS) se jsaħħu s-suq uniku tagħna għas-servizzi ta' mobbiltà. Il-possibbiltà li l-kiri transfruntier tal-karozzi jsir aktar fattibbli u affordabbli għaċ-ċittadini huwa mod ieħor kif insaħħu s-Suq Uniku tagħna għas-servizzi u t-turiżmu filwaqt li ntejbu l-effiċjenza tas-sistema tat-trasport. Il-Kummissjoni se tipprevedi wkoll azzjonijiet għall-applikazzjoni tar-regoli u l-prinċipji tas-suq uniku tal-UE għas-settur tat-taxi u tal-vetturi mikrija privatament.

L-azzjonijiet:

- Il-proposta ta' Att dwar is-Servizzi tal-Kostruzzjoni biex jitnaqqsu l-ostakli għall-aċċess għas-suq transfruntier għas-servizzi tal-kostruzzjoni u tal-installazzjoni (Q4 2026)
- Hidma mal-Istati Membri biex jiġu simplifikati l-proċeduri ta' permessi u ppjanar biex tizdied il-provvista tal-akkomodazzjoni fil-kuntest tal-Pjan Ewropew għal Akkomodazzjoni Affordabbli u l-Istrateġija Ewropea għall-Kostruzzjoni tal-Akkomodazzjoni (Q1 2026)
- It-tnedija ta' inizjattiva biex jigi ffaċilitat il-forniment transfruntier ta' servizzi relatati mal-industrija bhas-servizzi ta' installazzjoni, manutenzjoni u tiswija (Q4 2025)
- Il-ħruġ ta' gwida u rakkomandazzjonijiet lill-Istati Membri biex is-servizzi tan-negozju regolati jkunu ħielsa minn regolamentazzjoni bla bżonn li tfixxkel l-investment u l-kummerċ (Q1 2026)
- L-iżvilupp ta' gwida għall-Istati Membri dwar il-proporzjonalità tar-regolament tagħhom dwar il-bejgħ bl-imnut (Q4 2026)
- Il-proposta ta' Att ġdid tal-UE dwar il-Konsenja, biex jissostitwixxi d-Direttiva dwar is-Servizzi Postali u r-Regolament dwar il-Pakketti Transfruntiera (proposta legiżlattiva Q4 2026)

- It-tnedija ta' Att dwar in-Networks Digitali biex jiġi simplifikat il-qafas legali u tiġi mrawma t-tlestija ta' Suq Uniku għall-komunikazzjoni elettronika (Q4 2025)
- It-tnedija ta' inizjattiva għal prenotazzjoni u hrug ta' biljetti digitali uniċi għall-ferroviji (Q4 2025)
- It-tnedija ta' inizjattiva għal mobbiltà mingħajr karti għall-passiġġieri u l-merkanzija (Q4 2026)
- It-tnedija ta' inizjattiva dwar il-kirjiet transfruntiera tal-karozzi (Q3 2025)
- L-iżgurar tal-implimentazzjoni u infurzar armonizzati tal-qafas legali orizzontali eżistenti (id-Direttiva dwar is-Servizzi tal-UE⁵⁷) (għadu għaddej)

Il-Kapitolu 3. L-SMEs fis-Suq Uniku

Bhaċ-ċittadini tal-UE, l-SMEs Ewropej għandhom biss f'sitwazzjonijiet eċċezzjonali hafna jkollhom jgħaddu minn "kontrolli tal-passaporti" fis-Suq Uniku. Biex jibbenefikaw minn miżuri speċifiċi għall-SMEs madwar l-Istati Membri, l-SMEs normalment *ma għandhomx* jintalbu "jikkwalifikaw" jew jagħtu prova tal-istatus tagħhom. Flimkien ma' din l-Istrateġija, il-Kummissjoni qed tippubblika għodda online sempliċi u mhux burokratika, disponibbli fil-lingwi kollha tal-UE, li tiġġenera ID tal-SMEs, abbażi ta' awtovalutazzjoni⁵⁸. Fl-ispirtu ta' simplifikazzjoni amministrattiva, fejn l-identifikazzjoni tal-SMEs titqies meħtieġa, ir-regoli għandhom jirreferu għal din l-għodda. Lil hinn minn dan, għandu jitqies bir-reqqa jekk għandhiex tintalab prova addizzjonali tal-istatus mill-SMEs f'ċirkostanzi ġustifikati (pereżempju, meta japplikaw għal finanzjament speċifiku għall-SMEs).

Irid isir aktar faċli għall-SMEs biex "jivvjaġġaw" fis-Suq Uniku, speċjalment fir-reġjuni tal-fruntiera. Il-Kummissjoni se tuża n-Network ta' Rappreżentanti tal-SMEs biex taħdem mal-Istati Membri biex tippromwovi aktar miżuri li jappoġġaw u jiffaċilitaw l-attività tal-SMEs fil-kummerċ transfruntier. L-SMEs huma partikolarment affettwati mill-ostakli tas-Suq Uniku⁵⁹, u għandhom inqas riżorsi finanzjarji u umani biex jindirizzawhom. Filwaqt li 3,6 % tal-SMEs diġà jespertaw oġġetti lejn pajjiżi oħra tal-UE⁶⁰, hafna aktar jistgħu jagħmlu dan⁶¹. Filwaqt li 73 % tal-SMEs bi tkabbir għoli beħsiebhom jespandu fis-suq domestiku tagħhom, 24 % biss qed jippjanaw li jagħmlu dan fis-Suq Uniku⁶². Id-djalogu kontinwu mal-Istati Membri u n-negozji ż-żgħar huwa essenzjali għall-iżvilupp ta' politiki li jappoġġaw lill-SMEs u jikkontribwixxu għall-oġġettiv li jitnaqqas il-piż amministrattiv b'35 % għall-SMEs. Għalhekk, il-Kummissjoni se tuża aħjar il-potenzjal tan-Network ta' Rappreżentanti tal-SMEs filwaqt li żżomm f'moħħha dawn l-oġġettivi. In-Network Enterprise Europe b'aktar minn 3500 konsulent se jkompli jiżviluppa l-pariri mmirati tiegħu u s-servizzi ta' tlaqiq għal lill-SMEs

⁵⁷ Id-Direttiva 2006/123/KE.

⁵⁸ [Għodda ta' awtovalutazzjoni tal-SMEs.](#)

⁵⁹ Il-prinċipju tas-Suq Uniku tat-tabella ta' valutazzjoni tas-"Small Business Act" għall-Ewropa (SBA) jevalwa l-prestazzjoni ta' kull Stat Membru f'dan il-qasam.

⁶⁰ Eurostat (2022), [Enterprise statistics by size class and NACE Rev. 2 activity](#), [Trade by NACE Rev. 2 activity and enterprise size class.](#)

⁶¹ [Rapport Annwali 2024/2025 dwar ir-Rieżami tal-Prestazzjoni tal-SMEs.](#)

⁶² Flash Eurobarometer 559 "Startups, scaleups and treprenentrepreneurship" (*għad irid jiġi ppubblikat*).

b'enfasi partikolari biex javża aħjar lill-SMEs dwar l-impatt ta' leġiżlazzjoni ġdida u jgħinjom jinnavigawha b'suċċess.

L-abbozzar ta' leġiżlazzjoni li l-SMEs jistgħu jikkonformaw magħha jehtieg impenn reali għall-prinċipju “Aħseb l-Ewwel fiż-Żgħir”. Id-dispożizzjonijiet regolatorji ħafna drabi jinbidlu f'piż amministrattiv u spejjeż oġġla għall-SMEs. Biex jitqiesu aħjar l-interessi tal-SMEs u l-miżuri ta' mitigazzjoni, ġie żviluppat kontroll obbligatorju ġdid tal-SMEs u issa se jiġi implimentat fil-valutazzjonijiet tal-impatt tal-Kummissjoni għall-inizjattivi kollha li ġew indikati bħala rilevanti għall-SMEs⁶³. Barra minn hekk, id-dispożizzjonijiet favur l-SMEs għandhom jiġu kkunsidrati u inklużi b'mod sistematiku minn dawk kollha li jfasslu r-regoli meta jfasslu u jinneogzjaw il-leġiżlazzjoni. Id-dispożizzjonijiet favur l-SMEs huma eżempji ta' prattiki tajbin ta' klawżoli legali li jkopru aspetti tal-leġiżlazzjoni li jinfluwenzaw l-ambjent tan-negozju, huma komuni għal diversi atti leġiżlattivi u huma mfassla biex jiffacilitaw l-applikazzjoni prattika tal-leġiżlazzjoni mill-SMEs. L-inklużjoni sistematika tagħhom fil-leġiżlazzjoni se tikkontribwixxi għall-integrazzjoni aktar effettiva tal-htigijiet tal-SMEs u tipprovdi ambjent tan-negozju aktar stabbli u prevedibbli għall-SMEs.

Is-Suq Ewropew għandu jkun suq fejn it-tkabbir huwa mheġġeġ u ppremjat. L-SMEs li jisbqu l-istatus u l-iskala tagħhom fl-hekk imsejja kumpaniji żgħar b'kapitalizzazzjoni medja (SMCs, kumpaniji b' 250-749 impjegat) tipikament juru espansjoni rapida, zieda fil-kapaċità innovattiva, u kapaċità għolja li jadattaw għat-trasformazzjoni digitali. Madankollu, dawn il-kumpaniji ta' daqs medju għadhom jiffaċċjaw ostakli speċifiċi, b'mod partikolari dawk relatati mal-piż amministrattiv⁶⁴. Għalhekk, flimkien ma' din l-Istrateġija, il-Kummissjoni qed tippreżenta definizzjoni formali għal kumpaniji żgħar b'kapitalizzazzjoni medja⁶⁵. Sabiex jiġi ffacilitat l-iskalar tal-intrapriżi fi hdan u lil hinn mis-segment tal-SMC, id-definizzjoni tippermetti speċifikament lill-kumpaniji appoġġati minn kapital ta' riskju u fondi ta' ekwità privata biex jibbenefikaw mill-istatus ta' SMC. Huwa ssuġġerit li din il-klassifikazzjoni tiġi kkunsidrata wkoll għall-SMEs, fejn rilevanti, meta tintuża definizzjoni ta' SME għall-iżvilupp ta' finanzjament immirat, miżuri ta' mitigazzjoni, jew benefiċċji. Barra minn hekk, il-Kummissjoni se tieħu dawn il-kunsiderazzjonijiet meta tesplora l-possibbiltà li taggorna d-definizzjoni ta' SME⁶⁶. Il-pakkett tal-SMC jinkludi wkoll żewġ proposti Omnibus bl-ewwel sett ta' tmien Direttivi u Regolamenti biex jiġu estiżi l-miżuri ta' mitigazzjoni li bħalissa huma riżervati għall-SMEs anke għall-SMCs flimkien ma' miżuri addizzjonali ta' simplifikazzjoni.

L-għan huwa li l-kumpaniji jiġu meġhuna jissuperaw il-limiti tad-definizzjoni ta' SME biex inehhu l-ostakli li jiltaqgħu magħhom fit-tranzizzjoni tagħhom. Fit-tieni pass, il-Kummissjoni għalhekk se tqis ukoll il-htigijiet tal-SMCs fl-evalwazzjonijiet u r-reviżjonijiet rilevanti, pereżempju fir-rigward tad-Direttiva dwar l-Akkwist Pubbliku u r-Regolament dwar l-Istandardizzazzjoni. Fit-tielet pass, l-SMCs se jiġu kkunsidrati fil-proposti li ġejjin tal-Kummissjoni, b'mod partikolari l-Omnibus Digitali ppjanat, li jkopri fost l-oħrajn l-Att dwar

⁶³ Biex tiżgura leġiżlazzjoni favorevoli għall-SMEs, il-Kummissjoni holqot [il-filtru tal-SMEs](#) (COM(2020) 103 final). Bħala parti mill-proċess, in- [network tar-rappreżentanti tal-SMEs](#) jiskrinja l-inizjattivi tal-UE ppubblikati fuq il-portal [Semma' Lehnec](#) u jidentifika dawk li x'aktarx ikollhom impatt fuq l-SMEs.

⁶⁴ Pakkett ta' għajjuna għall-SMEs COM(2023) 535.

⁶⁵ C(2025) 3500.

⁶⁶ 2003/361/KE: Ir-Rakkomandazzjoni tal-Kummissjoni tas-6 ta' Mejju 2003 li tikkonċerna d-definizzjoni ta' intrapriżi mikro, żgħar u ta' daqs medju.

l-IA, l-Att dwar id-Data, l-Att dwar il-Governanza tad-Data, u d-Direttiva dwar id-Data Miftuħa. Il-Kummissjoni se tikkunsidra wkoll il-htigijiet tal-SMCs fil-legizlazzjoni li jmiss li għandha impatt fuq is-setturi fejn l-SMCs huma rappreżentati b'mod qawwi, inklużi l-elettronika, l-enerġija rinnovabbli, id-difiża u l-ispazju, u l-industriji intensivi fl-enerġija (EII, Energy-Intensive Industries)⁶⁷, pereżempju fl-Att għall-Aċċellerazzjoni tad-Dearbonizzazzjoni Industrijali li jmiss, l-Omnibus għad-Difiża u l-Att dwar l-Ispazju. Fl-aħħar nett, l-SMCs se jitqiesu wkoll b'mod speċifiku fl-implimentazzjoni tal-atti adottati reċentement, pereżempju r-Regolament dwar l-Ekodisinn għal Prodotti Sostenibbli jew ir-Regolament dwar l-Imballaġġ u l-Iskart mill-Imballaġġ.

Użu aktar intensiv tad-drittijiet ta' proprjetà intellettuali (DPI) itejjeb l-aċċess tal-SMEs għall-finanzjament u b'hekk jgħin biex dawn jespandu fis-Suq Uniku. Il-protezzjoni tal-PI hija l-mutur ewlieni għall-investiment f'assi intangibbli u sinjal qawwi tas-suq ta' potenzjal innovattiv tal-SMEs. Il-finalizzazzjoni tal-Pakkett tal-Privattivi, flimkien mal-Istati Membri kollha li jippartecipaw fis-Sistema tal-Privattivi Unitarji, tagħmel differenza kbira għat-tlestija tas-Suq Uniku għall-PI, li diġà nkiseb fit-trademarks, fid-disinji u fl-indikazzjonijiet ġeografiċi. Il-Kummissjoni se toħroġ rapport dwar il-funzjonament tal-Privattiva Unitarja filwaqt li tinvolvi ruħha f'attivitajiet ta' sensibilizzazzjoni mmirati biex thegħgeġ lill-Istati Membri kollha jissieħbu fis-sistema tal-Privattiva Unitarja. L-Att Ewropew dwar l-Innovazzjoni li jmiss u l-Istrateġija għall-kumpaniji Start-up u Scale-up se jipproponu azzjonijiet konkreti għall-valorizzazzjoni tal-PI. Il-Kummissjoni, flimkien mal-Uffiċċju tal-Proprjetà Intellettuali tal-Unjoni Ewropea (EUIPO)⁶⁸, se testendi l-“Fond għall-SMEs” sal-2026 u possibbilment għall-2027, u se tesplora li tkopri wkoll il-valorizzazzjoni, il-valutazzjoni u l-kummerċjalizzazzjoni tal-PI, kif ukoll l-indikazzjonijiet ġeografiċi għall-kostijiet relatati mas-snaġġa' u mal-prodotti industrijali.

It-talbiet għal rapportar dwar is-sostenibbiltà spiss jaslu għand l-SMEs. Għalkemm mhumiex soġġetti għal legizlazzjoni dwar il-finanzi sostenibbli jew rekwiżiti ta' diliġenza dovuta – bħad-Direttiva dwar ir-Rappurtar Korporattiv dwar is-Sostenibbiltà (CSRD) u d-Direttiva dwar id-Diliġenza Dovuta Korporattiva dwar is-Sostenibbiltà (CSDDD) – l-SMEs jiddikjaraw li jirċievu talbiet ta' rapportar differenti mis-shab tagħhom għall-istess informazzjoni dwar is-sostenibbiltà. Il-limitazzjoni tal-informazzjoni li kumpaniji akbar jistgħu jitolbu mingħand l-SMEs fil-katina tal-valur tagħhom għar-rappurtar dwar is-sostenibbiltà tagħhom se tnaqqas il-piż fuq l-SMEs. L-emendi proposti mill-Kummissjoni għas-CSRD taht l-ewwel pakkett Omnibus għandhom l-għan li jiksibu dan ladarba jidhlu fis-seħh. Izda biex jiġi kopert il-perjodu sakemm tali emendi jiġu kkonfermati u biex tiġi pprovduta ċarezza immedjata għas-suq, se tiġi ppubblikata Rakkomandazzjoni tal-Kummissjoni dwar l-istandard Volontarju tal-SMEs żviluppat mill-Grupp Konsultattiv Ewropew għar-Rappurtar Finanzjarju (EFRAG) sas-sajf tal-2025.

L-SMEs jiltaqghu ma' diffikultajiet biex jaċċessaw opportunitajiet ta' finanzjament sostenibbli. Il-Kummissjoni se timmira li tappoġġa lill-SMEs b'zewġ modi. L-ewwel nett, sas-sajf tal-2025, il-Kummissjoni se tirrevedi l-Att Delegat dwar id-Divulgazzjonijiet tat-Tassonomija b'mod li ma jillimitax l-aċċess tal-SMEs għal finanzjament sostenibbli u jevita l-

⁶⁷ SWD(2025) 501.

⁶⁸ <https://www.euipo.europa.eu/mt>.

impożizzjoni indiretta ta' rekwiziti ta' rapportar dwar is-sostenibbiltà sproporzjonati għall-SMEs. Din ir-revizjoni se tindirizza, b'mod partikolari, id-differenza fl-ambitu tan-numeratur u d-denominatur tal-Proporzjon tal-Assi Ekoloġiċi (GAR). It-tieni, abbażi tal-parir tal-Pjattaforma dwar il-Finanzi Sostenibbli⁶⁹ u abbażi tal-garanzija tas-sostenibbiltà tal-InvestEU mmirata lejn l-SMEs, il-Kummissjoni se tiżviluppa approċċ simplifikat volontarju biex tgħin lill-SMEs jiżvelaw volontarjament lill-banek u lill-investituri l-prestazzjoni tas-sostenibbiltà ambjentali tagħhom meta jfittxu finanzjament sostenibbli. Barra minn hekk, il-Kummissjoni se tivvaluta, jekk kwalunkwe revizjoni sussegwenti tal-att delegat tkunx meħtieġa biex tiffacilita aktar ir-rapportar mill-atturi finanzjarji, u l-banek b'mod partikolari, dwar kif jiffinanzjaw lill-SMEs involuti f'attivitajiet sostenibbli.

L-azzjonijiet:

- Il-provvista ta' għodda tal-ID tal-SMEs ibbażata fuq awtodikjarazzjoni disponibbli fil-lingwi kollha tal-UE biex tiffacilita l-prova tal-istatus ta' SME, fejn xieraq (flimkien mal-Istrateġija għas-Suq Uniku)
- It-tishih tan-Network ta' Rappreżentanti tal-SMEs, inkluż biex jinkoraġġixxi l-adozzjoni volontarja ta' miżuri li jinkoraġġixxu l-kummerċ transfruntier tal-SMEs u jikkontribwixxi għall-aġenda għat-tnaqis tal-piż amministrattiv (Q3 2025)
- Il-pubblikazzjoni tal-eżempji tal-aħjar Prattika ta' dispożizzjonijiet favur l-SMEs li jistgħu jiġu kkunsidrati sistematikament għall-inklużjoni f'abbozzi ta' atti leġislattivi u negozjati (Q3 2025)
- L-adozzjoni ta' definizzjoni ta' kumpaniji żgħar b'kapitalizzazzjoni medja u omnibus tal-SMC (flimkien mal-Istrateġija għas-Suq Uniku)
- L-estensjoni tal-fond eżistenti għall-SMEs, implimentat mill-EUIPO, għall-2026 u possibbilment għall-2027 (Q4 2025)
- L-adozzjoni ta' Rakkomandazzjoni tal-Kummissjoni għal standard "Volontarju għall-SMEs" (VSME) għall-ġestjoni tat-talbiet ta' sostenibbiltà lill-SMEs li jirriżultaw mill-katina tal-valur u s-sħab finanzjarji tagħhom (Q3 2025)
- L-iżvilupp ta' approċċ simplifikat volontarju biex jgħin lill-SMEs juru l-isforzi ta' sostenibbiltà tagħhom u jtejbu l-aċċess tagħhom għal finanzjament sostenibbli, inkluż billi tiġi vvalutata l-ħtieġa li jiġi emendat l-Att Delegat dwar id-Divulgazzjonijiet tat-Tassonomija biex l-istituzzjonijiet finanzjarji jkunu jistgħu jirriflettu aħjar l-attivitajiet ta' finanzjament tagħhom ta' dawk l-SMEs (Q1 2026/Q2 2026)

Il-Kapitolu 4. Id-diġitalizzazzjoni tas-Suq Uniku

L-operat b'suċċess tas-Suq Uniku jirrikjedi li l-Istati Membri u l-UE jahdmu flimkien: l-għodod diġitali jagħmlu dan possibbli u huma fundamentali għall-implimentazzjoni tal-politika intelliġenti. Nuqqas ta' amministrazzjonijiet fil-livell nazzjonali u tal-UE li jahdmu flimkien u jassumu sjieda kongunta għall-operat ta' kuljum tas-Suq Uniku qed iwassal għal approċċi diverġenti u l-applikazzjoni ta' regoli komuni li jillimitaw l-effettività tas-Suq Uniku.

L-elementi ewlenin ta' qafas regolatorju effettiv u modern jinkludu informazzjoni dwar ir-rekwiziti ċara u faċli biex tinstab online, proċeduri aċċessibbli b'mod diġitali, u

⁶⁹ Parir/rapport tal-SMEs tal-Pjattaforma dwar il-Finanzi Sostenibbli – "Streamlining sustainable finance for SMEs", uża dan il-link dirett (KE) għar-rapport, Marzu 2025 https://finance.ec.europa.eu/publications/platform-sustainable-finance-report-streamlining-sustainable-finance-smes_en?prefLang=mt&etrans=mt.

rapportar awtomatizzat. Madankollu, l-operaturi ekonomiċi jsibuha diffiċli jew impossibbli li jaċċessaw l-informazzjoni u jwettqu formalitajiet amministrattivi online. Fejn jeżistu proċeduri diġitali, il-leġiżlazzjoni li diffiċli tiġi interpretata, il-formati tad-data li ma jistgħux jinqraw mill-magni, l-ekosistemi frammentati tal-IT, u l-iskambji ineffiċjenti tad-data kollha jagħmluha diffiċli għaċ-ċittadini u għan-negozji biex jikkonformaw mar-rekwiżiti regolatorji b'mod diġitali.

L-UE teħtieġ bidla fundamentali minn Suq Uniku bbażat fuq id-dokumenti għal wiehed ibbażat fuq id-data. Jeħtieġ li nimxu mill-iskambju tad-dokumenti stampati lejn l-iskambju tad-data diġitali. Dan jimplika kondivizzjoni u rapportar diġitali awtomatizzati ta' data strutturata li tippermetti lin-negozji u lill-awtoritajiet pubbliċi jiskambjaw data f'hin reali, li jissostitwixxu burokrazija kkumplikata u sistemi ta' konformità bbażati fuq dokumenti b'soluzzjonijiet interoperabbli u siguri bbażati fuq id-data. L-integrazzjoni tal-prinċipju ta' thejjija diġitali fit-tfassil u l-implimentazzjoni tal-politika hija kruċjali⁷⁰, filwaqt li jiġi żgurat li r-rekwiżiti regolatorji jitfasslu mill-bidu nett biex ikunu diġitali, interoperabbli u ssimplifikati⁷¹.

Il-kumpaniji diġà jistgħu jiġu stabbiliti u jipprezentaw informazzjoni b'reġistri kummerċjali kompletament online u għodod diġitali ġodda, bħaċ-Ċertifikat tal-Kumpaniji tal-UE, jiġifieri karta tal-identità korporattiva tal-UE, se tkompli tnaqqas il-piżijiet għall-kumpaniji⁷². Dawn il-proċeduri u l-għodod jiddependu fuq is-sistema ta' interkonnessjoni tar-reġistri kummerċjali (BRIS), li tipprovdi aċċess għall-informazzjoni uffiċjali, affidabbli u li tinqara minn magna dwar il-kumpaniji u tippermetti skambju sigur ta' informazzjoni bil-“prinċipju ta' darba biss” bejn ir-reġistri kummerċjali, u fuq l-identifikatur uniku Ewropew għall-kumpaniji (EUID). L-implimentazzjoni u l-iżvilupp tagħhom se jkunu essenzjali għall-isforzi futuri biex jiġu diġitalizzati bis-sħiħ il-proċeduri u jitnaqqsu l-piżijiet amministrattivi għall-kumpaniji, inkluż permezz tal-interkonnessjoni li jmiss mar-reġistri tas-sjieda benefiċjarja tal-UE u s-sistemi tar-reġistri tal-insolvenza, kif ukoll l-estensjoni ulterjuri tal-użu tal-EUID bħala identifikatur tal-kumpanija f'oqsma ta' politika differenti.

L-identità diġitali tippermetti aċċess sigur u transfronter għas-servizzi diġitali u l-kondivizzjoni ta' data, attributi u kredenzjali b'effett legali madwar l-UE. L-implimentazzjoni sħiħa tal-Qafas tal-Identità Diġitali tal-UE u b'mod partikolari t-tnedija tal-Kartieri tal-Identità Diġitali tal-UE fi tmiem l-2026 hija essenzjali biex jiġu appoġġati interazzjonijiet diġitali siguri, affidabbli u transfrontiera għaċ-ċittadini u r-residenti. Il-Kartiera Ewropea tan-Negozju li jmiss se tistabbilixxi identità diġitali għall-operaturi ekonomiċi, filwaqt li tibni fuq il-BRIS u l-EUID fejn huma kkonċernati l-kumpaniji. Dan se jippermetti l-kondivizzjoni ta' data u kredenzjali vverifikati u mezz ta' notifika legalment validu, li jippermetti interazzjonijiet bla xkiel mal-amministrazzjonijiet pubbliċi u jnaqqas il-kost tal-konformità regolatorja.

⁷⁰ L-Att dwar Ewropa Interoperabbli daħal fis-seħħ f'April 2024 u se jippermetti l-identifikazzjoni bikrija ta' rekwiżiti rilevanti b'mod diġitali, kif ukoll li l-valutazzjonijiet tal-interoperabbiltà jsiru obbligu.

⁷¹ Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni dwar Ewropa aktar sempliċi u aktar rapida (COM(2025) 47) tkompli tispedja kif il-prinċipji ta' twassil intelligenti u diġitali se jiġu integrati fit-tfassil tal-liġijiet tal-UE.

⁷² Id-Direttiva (UE) 2019/1151 dwar id-Diġitalizzazzjoni u d-Direttiva (UE) 2025/25 dwar it-Titjib tal-liġi tal-kumpaniji diġitali.

Il-Gateway Diġitali Unika (SDG) tipprovdi aċċess għal punt uniku ta' servizz għall-informazzjoni, għas-servizzi ta' assistenza, u għall-proċeduri amministrattivi "ta' darba biss". Madankollu, id-disponibbiltà tas-servizzi pubbliċi diġitali għall-utenti transfruntiera għadha lura hafna meta mqabbla ma' dik għall-utenti nazzjonali⁷³. B'riżultat ta' dan, iċ-ċittadini u n-negozji għadhom jiffaċċjaw sfidi serji biex jiskopru, jirkupraw u jissottomettu dokumenti meħtieġa mill-awtoritajiet fi Stati Membri oħra. Is-sistema Teknika ta' Darba Biss (OOTS) se tippermetti skambju awtomatizzat bejn l-awtoritajiet ta' dokumenti u data ladarba tiġi implimentata fil-prattika, li jirrikjedi l-konnessjoni ta' aktar minn 80 000 awtorità nazzjonali kompetenti. Id-diġitalizzazzjoni tal-proċeduri tal-permessi fil-kamp ta' applikazzjoni tal-Att dwar l-Industrija b'Emissjonijiet Żero Netti u l-Att dwar il-Materja Prima Kritika u l-proċeduri ta' awtorizzazzjoni għal ċerti fornituri tas-servizzi huma l-ewwel prijoritajiet f'termini ta' sekwenzjar.

Filwaqt li l-SDG u l-OOTS jiffaċilitaw l-aċċess transfruntier bla xkiel għall-informazzjoni u l-proċeduri, is-sistema ta' Informazzjoni tas-Suq Intern (IMI, Internal Market Information) ittejjeb il-koordinazzjoni u l-kooperazzjoni bejn l-awtoritajiet tal-Istati Membri. L-isfruttament tal-potenzjal sħiħ tal-IMI biex tiġi ffaċilitata l-implimentazzjoni tal-politika jinvolvi t-twessigh tal-aċċess għall-IMI u t-titjib tal-interoperabbiltà. Dan se jinkludi l-bini ta' portal tal-IMI ġeneriku u li jista' jerga' jintuza biex in-negozji jigu konnessi mal-IMI, il-pilotaġġ ta' ċentru ta' notifika tal-IMI u l-interkonnessjoni tal-IMI ma' sistemi oħra.

Il-Passaport Diġitali tal-Prodotti (DPP, Digital Product Passport) se jsir l-ghodda ewlenija għall-iżvelar u l-kondiviżjoni tal-informazzjoni dwar il-prodotti fil-legiżlazzjoni l-ġdida u riveduta kollha dwar il-prodotti. Introdott mir-Regolament dwar l-Ekodisinn għal Prodotti Sostenibbli, id-DPP se jservi bhala kontenitur diġitali għat-tikketti diġitali, id-dokumentazzjoni tal-konformità, l-istruzzjonijiet u l-manwali, ċerta informazzjoni dwar is-sikurezza, id-dokumentazzjoni teknika, u informazzjoni oħra meħtieġa skont id-dritt tal-UE u diġà ġie inkluz f'diversi atti legali ġodda tal-UE. Mezz ta' data mwahhal fuq il-prodott, bħal kodiċi QR, se jipprovdi aċċess għal din l-informazzjoni. L-ewwel DPP, għall-batteriji, huwa mistenni li jsir operattiv fl-2027 u l-ghodda se tiġi introdotta progressivament għal kategoriji oħra ta' prodotti. Il-proposti Omnibus ta' simplifikazzjoni adottati mill-Kummissjoni flimkien ma' din l-Istrateġija għandhom l-għan li jiehdu l-ewwel passi lejn l-allinjament tal-legiżlazzjoni tal-UE dwar il-prodotti mal-era diġitali, billi jippermettu wkoll li l-istruzzjonijiet għall-użu jsiru disponibbli prinċipalment f'forma elettronika u billi jiddiġitalizzaw id-dikjarazzjonijiet ta' konformità. Id-diġitalizzazzjoni sħiħa tad-dikjarazzjonijiet ta' konformità u d-diġitalizzazzjoni faċli għall-konsumatur tal-istruzzjonijiet tal-użu mill-Omnibus se jirriżultaw fi tnaqqis rapidu tal-kostijiet kemm għall-operaturi ekonomiċi kif ukoll għall-awtoritajiet.

Ir-riforma li jmiss tal-QLĠ se tintroduċi bis-sħiħ id-DPP biex tintwera l-konformità mal-legiżlazzjoni tal-UE dwar il-prodotti. L-użu potenzjali tal-infrastruttura tal-IT tad-DPP biex tippermetti l-użu mill-ġdid awtomatizzat tad-data mill-kumpaniji se jiġi vvalutat ukoll, biex jiġu ssimplifikati r-rapportar u l-verifika mill-awtoritajiet. Se tesplora wkoll modi kif tiddiġitalizza l-proċessi għaċ-ċertifikazzjoni tal-prodotti, filwaqt li tiżgura li l-valutazzjonijiet tal-konformità jiġu ġestiti b'mod strutturat u trasparenti, li se jiffranka lill-kumpaniji u lill-awtoritajiet hin u flus.

⁷³ il-punt ta' riferiment 2024 tal-Gvern elettroniku.

Formati tad-data li ma jistghux jinqraw mill-magni jwasslu ghal proċessi ta' standardizzazzjoni inqas effiċjenti u aktar ghaljin. Dan jagħmilha diffiċli għall-SMEs biex jikkontribwixxu għall-iżvilupp ta' standards u biex jidentifikaw u jużaw standards rilevanti. L-iżvilupp ta' formati tad-data strutturati u li jinqraw mill-magni għall-istandards tal-UE se jgħib aktar trasparenza u jagħmilha aktar faċli għall-kumpaniji biex jikkontribwixxu għall-proċess ta' standardizzazzjoni. Bħala parti mir-revizjoni tar-Regolament dwar l-Istandardizzazzjoni, dan il-format ta' data strutturata se jsir ir-regola, li se jżid l-effiċjenza, jagħmel l-istandards aktar utillizzabbli u se jnaqqas il-kostijiet u l-piż amministrattiv għall-kumpaniji, u joffri wkoll taħriġ biex jgħin lill-kumpaniji fit-tranzizzjoni lejn il-format il-ġdid.

Għalkemm l-ispazju l-ġdid tad-data dwar l-akkwist pubbliku diġà qed iġib benefiċċji, l-ekosistema tal-IT tal-akkwist pubbliku tas-Suq Uniku għadha frammentata, u l-iskambji tad-data huma ineffiċjenti. Dan ifisser li l-bażijiet tad-data nazzjonali mhumiex interoperabbli biżżejjed, u dan jirriżulta f'inqas kompetizzjoni u jfisser li l-fornituri jridu jissottomettu l-istess informazzjoni u evidenza għal darb' oħra. Fi żmien qasir, il-proċeduri tal-akkwist pubbliku se jsiru aktar standardizzati permezz ta' talba ta' standardizzazzjoni li għaddejja bħalissa mill-Kumitat Ewropew għall-Istandardizzazzjoni (CEN). Fil-kuntest tar-revizjoni tad-Direttivi dwar l-Akkwist Pubbliku, il-prinċipju ta' darba biss għandu jkun inkorporat fil-liġi, u għalhekk huwa possibbli għall-kumpaniji li jippartecipaw fl-akkwist pubbliku madwar l-Ewropa mingħajr ma jkollhom għalfejn jissottomettu ripetutament l-istess informazzjoni u evidenza. L-awtentikazzjoni diġitali se tiġi introdotta wkoll fil-proċessi tal-akkwist pubbliku. It-trasformazzjoni diġitali tal-amministrazzjoni pubblika fis-servizzi tal-konstruzzjoni għandha tiġi avvanzata permezz tal-użu ta' għodod diġitali speċifiċi, bħas-software tal-Immudellar tal-Infurmazzjoni dwar il-Bini (BIM), fil-proċessi tal-akkwist pubbliku.

Faċilitatur diġitali kruċjali tas-Suq Uniku, l-e-Fatturazzjoni jwassal għal iffrankar immedjat tal-kostijiet billi jawtomatizza l-ipproċessar u l-iskambju tal-fatturi. L-e-Fatturi jippermettu li jiġu awtomatizzati l-VAT u obbligi oħra ta' rapportar, bħal għar-rapportar dwar is-sostenibbiltà jew għall-formalitajiet doganali. Il-leġiżlazzjoni tal-UE dwar l-e-Fatturazzjoni fl-akkwist pubbliku tippromwovi standard tal-e-Fatturazzjoni tal-UE, iżda hemm adożzjoni limitata tal-e-Fatturazzjoni fost in-negozji tal-UE, adożzjoni baxxa tal-istandard tal-e-Fatturazzjoni tal-UE, nuqqas ta' soluzzjonijiet interoperabbli u użu mill-ġdid baxx tad-data. Huwa previst sett ta' miżuri biex jiġu żgurati l-interoperabbiltà u l-użu tal-istandard Ewropew tal-e-Fatturazzjoni u l-ispeċifikazzjonijiet tekniċi tal-e-Delivery, inkluża Rakkomandazzjoni tal-Kummissjoni biex jiġi integrat modulu tal-e-Fatturazzjoni fis-soluzzjonijiet kollha tas-software tal-kontabbiltà u fl-iskemi ta' ċertifikazzjonijiet nazzjonali tal-awditjar. B'mod parallel, huwa ppjanat li jittestja l-użu mill-ġdid tad-data tal-e-Fatturazzjoni għar-rapportar dwar is-sostenibbiltà, u li tiżdied it-trasparenza doganali billi d-data tal-e-Fatturazzjoni tintrabat mad-data doganali, f'allinjament mal-iżvilupp tal-Pjattaforma tad-Data Doganali tal-UE.

Il-Gateway Diġitali Unika, is-Sistema Teknika ta' Darba Biss, il-Passaport Diġitali tal-Prodotti, l-e-Fatturazzjoni, il-Kartiera Ewropea tan-Negozju li jmiss, is-Sistema ta' Interkonnessjoni tar-Registru tan-Negozju u l-identifikatur Uniku Ewropew għall-kumpaniji, u diversi inizjattivi oħra mmirati lejn is-simplifikazzjoni tal-iskambju tad-data u r-rapportar diġitali se jistabbilixxu b'mod kollettiv ekosistema koeżiva ta' soluzzjonijiet diġitali. Dawn l-għodod huma mfassla biex johlqu sinerġiji li jiffaċilitaw u

jissimplifikaw in-negozju fl-UE. Minbarra t-tishiĥ tal-effiċjenza ta' kuljum għan-negozji, dan is-sett interkonness ta' għodod diġitali se jrawwem ukoll integrazzjoni ekonomika akbar u jixpruna l-innovazzjoni madwar l-Ewropa.

L-azzjonijiet:

- L-introduzzjoni tal-Kartiera Ewropea tan-Negozju biex isir in-negozju b'mod sempliċi u diġitali fl-UE (Proposta leġislattiva Q4 2025)
- It-tnedija tal-Kartieri tal-Identità Diġitali tal-UE fl-Istati Membri kollha bħala mezz sikur, affidabbli u privat ta' identifikazzjoni diġitali għal kulhadd fl-Ewropa (Q4 2026)
- Ir-reviżjoni tar-Regolament tal-IMI biex tiġi ssimplifikata l-proċedura għall-espansjoni tal-IMI biex tkopri oqsma godda (Proposta leġislattiva Q4 2026)
- Id-diġitalizzazzjoni tad-dikjarazzjonijiet ta' konformità u ta' ċerta dokumentazzjoni oħra tal-prodott (proposti Omnibus flimkien mal-Istrateġija)
- L-emendar tal-leġislazzjoni tal-UE biex jiġi estiż l-użu tad-DPP bħala kontenitur diġitali għall-informazzjoni relatata mal-prodott (parti mir-reviżjoni tal-QLĠ, Q2 2026) u l-iżgurar tal-introduzzjoni teknika tiegħu
- L-introduzzjoni ta' dispożizzjonijiet dwar id-diġitalizzazzjoni fil-qafas legali rivedut għall-istandardizzazzjoni u l-akkwist pubbliku (Q2 2026 u Q4 2026)
- Ir-reviżjoni l-acquis dwar l-e-Fatturazzjoni fl-akkwist pubbliku billi d-Direttiva eżistenti tinbidel f'Regolament u l-istandard tal-e-Fatturazzjoni tal-UE jsir obbligatorju għall-akkwist pubbliku (Q4 2026)

Il-Kapitolu 5. L-infurzar tar-rispett tar-regoli tas-Suq Uniku

Is-suq Ewropew jista' jipprovdi ingranaġġ permezz tal-iskala biss meta jkun Suq Uniku veru. Anke l-aħjar regoli ma jistgħux jilhqnu l-oġettivi tagħhom, jekk ma jiġux implimentati jew applikati b'mod intelligenti u uniformi. L-infurzar effettiv, proattiv u rapidu ta' dawk ir-regoli jiżgura li l-benefiċċji tas-Suq Uniku jsiru realtà tangibbli għan-negozji u ċ-ċittadini. Kemm ir-rapport ta' Letta kif ukoll ir-rapport ta' Draghi jappellaw għal infurzar aħjar tas-Suq Uniku.

L-applikazzjoni u l-infurzar korretti tar-regoli tas-Suq Uniku huma responsabbiltà kondiviża tal-Kummissjoni u tal-Istati Membri, inklużi l-awtoritajiet mil-livell nazzjonali għal dak reġjonali u muniċipali. Minbarra li jinnominaw ix-Sherpas tas-Suq Uniku ta' livell għoli, huwa essenzjali li l-Istati Membri jsaħħu l-kapaċitajiet nazzjonali tagħhom ta' konformità mas-Suq Uniku, b'mod partikolari biex jindirizzaw kwistjonijiet individwali mqajma kontra mizuri jew prattiki nazzjonali meqjusa inkompatibbli mas-Suq Uniku u jappoġġaw lin-negozji u liċ-ċittadini b'mezzi rapidi, faċilment aċċessibbli u effettivi biex jagħmlu użu mil-libertajiet tas-Suq Uniku tagħhom. L-Istati Membri għandhom jikkomplementaw ir-rwol tal-Kummissjoni bħala l-gwardjan tat-Trattati u jiżguraw sjieda kongunta tas-Suq Uniku kif deskritt fil-Kapitolu 1.

Il-prevenzjoni ta' ostakli godda għas-Suq Uniku

Il-prevenzjoni aħjar mill-kura. Dan jibda mill-mument li Stat Membru jkun qed jikkunsidra regola ġdida. Aktar minn qatt qabel, trid tkun prijorità f'kull Stat Membru, li tiġi miġġielda aktar il-frammentazzjoni tas-Suq Uniku, titrawwem kultura ta' konformità aħjar u tissaħħaħ il-

prevenzjoni ta' ostakli regolatorji godda. L-aktar għodod preventivi importanti huma n-notifiki skont id-Direttiva dwar it-Trasparenza fis-Suq Uniku⁷⁴ u skont id-Direttiva dwar is-Servizzi⁷⁵. Barra minn hekk, id-Direttiva dwar Test tal-Proporzjonalità⁷⁶ tipprevedi valutazzjonijiet tal-proporzjonalità *ex ante* ta' regolamentazzjoni għida tas-servizzi professjonali regolati mill-Istati Membri. Dawn l-għodod johlqu trasparenza dwar regoli nazzjonali godda u jippermettu diskussjoni mal-Istati Membri biex tiġi żgurata valutazzjoni fil-fond tal-impatt tagħhom fuq is-Suq Uniku biex jiġu evitati ostakli godda. Jekk ikun meħtieġ, l-istrumenti preventivi eżistenti se jissahhu, b'mod partikolari permezz ta' trasparenza mtejba u konsultazzjoni mal-partijiet ikkonċernati.

Valutazzjoni bir-reqqa tar-regoli nazzjonali ppjanati li jistghu johlqu ostakli fis-Suq Uniku hija essenzjali biex tali ostakli jiġu limitati għal dak li huwa strettament meħtieġ biex jiġu protetti l-interessi pubbliċi leġittimi. Il-proporzjonalità għandha rwol deċiżiv f'dan ir-rigward. L-Istati Membri għandhom iwettqu valutazzjoni bir-reqqa tal-proporzjonalità qabel l-adozzjoni tar-regoli nazzjonali. Il-Kummissjoni se tiżgura monitoraġġ regolari u fil-fond ta' tali valutazzjonijiet, b'mod partikolari fejn il-ligi tal-UE tistabbilixxi regoli jew proċeduri speċifiċi għalihom⁷⁷.

Kollaborazzjoni biex jitnaqqsu l-ostakli għas-Suq Uniku

Kollaborazzjoni mill-qrib bejn l-Istati Membri u l-Kummissjoni hija essenzjali għall-implimentazzjoni effettiva tar-regoli tas-Suq Uniku u għat-tnehhija tal-ostakli eżistenti. Il-pjattaformi ewlenin li jippermettu kollaborazzjoni strutturata huma n-network SOLVIT⁷⁸, li jgħin biex jissolvew każijiet individwali fejn iċ-ċittadini u n-negozji jiltaqgħu ma' ostakli meta jiċċaqalqu jew jagħmlu negozju bejn il-fruntieri, u t-Task Force għall-Infurzar fis-Suq Uniku (SMET)⁷⁹.

Filwaqt li kemm is-SOLVIT kif ukoll is-SMET kienu ta' suċċess, jeħtieġ li nkomplu nsahhu u nespandu l-hidma tagħhom, filwaqt li nsarrfu l-konklużjonijiet f'azzjonijiet ta' segwitu konkreti. L-Istati Membri għandhom isahhu ċ-Ċentri SOLVIT tagħhom, b'enfasi fuq il-persunal, l-għarfien espert, in-network ta' kuntatti u l-kapaċità li jinfluwenzaw awtoritajiet nazzjonali oħra. Il-Kummissjoni se tindirizza l-ostakli tas-Suq Uniku identifikati minn SOLVIT, inkluż billi tniedi proċeduri ta' ksur jekk jitqies meħtieġ, u tkompli tirrapporta dwar il-każijiet tas-SOLVIT, inkluż fir-Rapporti ta' Progress Annwali futuri dwar l-Infurzar u l-Implimentazzjoni lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill. Is-SMET se tissahha biex jiġu indirizzati b'mod aktar effettiv l-ostakli l-aktar sinifikanti għall-oġġetti, is-servizzi, in-nies u l-kapital fis-Suq Uniku, li jxekklu l-kompetittività tal-UE. Dan se jsir permezz tal-laqgħa politika annwali ta' livell għoli⁸⁰. Barra minn hekk, il-Kummissjoni se tanalizza bir-reqqa r-riżultati tal-hidma tas-SMET. Jekk l-ostakli ma jkunux tnehhew biżżejjed, se tiegħu azzjonijiet ta' segwitu konkreti, bħal proċeduri ta' ksur jekk l-ostaklu jkun relatat ma' ksur tad-dritt tal-UE, reviżjoni

⁷⁴ Id-Direttiva (UE) 2015/1535.

⁷⁵ Id-Direttiva 2006/123/KE.

⁷⁶ Id-Direttiva (UE) 2018/958.

⁷⁷ Pereżempju, id-Direttiva dwar it-Test tal-Proporzjonalità (id-Direttiva (UE) 2018/958).

⁷⁸ Għal aktar dettalji ara s-[sit web](#) ta' [SOLVIT](#).

⁷⁹ Ara n-nota ta' qiegħ il-paġna 20.

⁸⁰ Ara aktar dwar il-laqgħa politika annwali ta' livell għoli tas-SMET fil-Kapitolu 1. It-tnehhija tal-ostakoli: L-indirizzar b'aktar impenn tat-“Terrible Ten”.

tal-leġislazzjoni jew leġislazzjoni ġdida jekk l-ostaklu jkun minhabba n-nuqqas jew in-nuqqas ta' ċarezza tar-regoli tal-UE.

Azzjoni legali effiċjenti fejn meħtieġ

Azzjoni legali effettiva, proattiva u rapida hija importanti għall-infurzar strateġiku tar-regoli tas-Suq Uniku. Il-proċeduri ta' ksur huma għodda b'saħħitha fdata lill-Kummissjoni biex tiżgura r-rispett tar-regoli tas-Suq Uniku. Meta l-Kummissjoni tiddeċiedi li tiftaħ proċeduri ta' ksur għal ksur tar-regoli tas-Suq Uniku, il-Kummissjoni se taċċellerahom kemm internament kif ukoll fid-djalogu tagħha mal-Istati Membri. Il-proċeduri ta' ksur se jkunu akkumpanjati minn komunikazzjoni trasparenti u spjegazzjonijiet ċari dwar l-oġġettivi segwiti, il-benefiċċji mistennija tad-deċiżjonijiet ta' ksur kif ukoll ir-riżultati miksuba f'każijiet fejn il-proċedimenti jingħalqu.

L-ixprunar tal-prijoritajiet strateġiċi tal-infurzar se jkun kruċjali. Minbarra li jiġi żgurati l-infurzar b'reazzjoni għal ksur sinifikanti tad-dritt tal-UE indikat mill-partijiet ikkonċernati, l-enfasi se tkun fuq l-infurzar proattiv u strateġiku tar-regoli tas-Suq Uniku. Il-Kummissjoni se tidentifika oqsma ta' politika prijoritarji u tipprezentahom f'agenda annwali ta' infurzar tas-Suq Uniku, twettaq investigazzjoni sistematika dwar l-implimentazzjoni u l-applikazzjoni tar-regoli tas-Suq Uniku f'dawn l-oqsma, u fejn xieraq, tnedi proċeduri ta' ksur b'mod koordinat.

L-azzjonijiet:

- Il-proposta ta' Att dwar il-Prevenzjoni tal-Ostakli għas-Suq Uniku (Q3 2027, jekk meħtieġ, ibbażat fuq il-valutazzjoni tal-funzjonament tal-għodod preventivi eżistenti)
- Is-sejha tal-ewwel laqgħa tax-Sherpas tas-Suq Uniku ta' livell għoli (Q4 2025)
- L-organizzazzjoni tal-ewwel laqgħa politika annwali ta' livell għoli tas-SMET (Q4 2025)
- It-tishih taċ-ċentri nazzjonali tas-SOLVIT u n-Netwerk kollu għal soluzzjoni aktar effiċjenti tal-problemi u appoġġ aħjar tal-każijiet tan-negozju (Q4 2025)
- Segwitu sistematiku mill-Kummissjoni u l-Istati Membri dwar kwistjonijiet strutturali identifikati minn SOLVIT u dwar ostakli, fejn l-isforzi tal-SMET ma rnexxewx (minn Q2 2025)
- Il-prezentazzjoni tal-ewwel agenda Annwali dwar l-infurzar tas-Suq Uniku (Q1 2026, li għandha tkun marbuta mal-pubblikazzjoni tar-Rapport Annwali dwar is-Suq Uniku u l-Kompetittività)

Konkluzjoni

Fi żmien ta' incertezzi globali straordinarji, irridu naghmlu s-Suq Ewropew tagħna jahdem bil-potenzjal shih tiegħu. Is-Suq Uniku twaqqaf aktar minn 30 sena ilu biex jiżviluppa ekonomija soċjali tas-suq Ewropea li tlaqqa' lin-nies tagħna flimkien fil-prosperità. Għamilna hafna progress. Madankollu, nistgħu u għandna naghmlu aktar biex inrażżnu l-ostakli, nissimplifikaw ir-regoli u nippermettu lin-negozji jikbru. Biex niproteġu liċ-ċittadini u lin-negozji tal-UE minn kompetizzjoni ingusta, riskji u taqlib globali imprevedibbli u tkompli tagħtihom qafas ibbażat fuq l-istat tad-dritt, il-prevedibbiltà u ċ-ċertezza legali. Huwa s-Suq Ewropew li jippermettilna nsaħħu l-ktajjen tal-valur interni tagħna.

Suq Uniku b'sahhtu jaghti lill-Ewropa vuçi b'sahhitha globalment u l-UE tibqa' siehba b'sahhitha u affidabbli ghal pajjiżi tal-istess fehma kemm globalment⁸¹ kif ukoll fir-reġjun. Flimkien mal-parteciġazzjoni fis-Suq Uniku tal-pajjiżi taż-ŻEE-EFTA, il-Kummissjoni tipproponi qafas strutturat biex tinghata spinta lill-inklużjoni tal-Balkani tal-Punent, l-Ukrajna u l-Moldova. Din l-“awtostrada” għas-Suq Uniku tkun tinkludi allinjament regolatorju aktar mill-qrib u l-iffacilitar tal-integrazzjoni tal-industriji tagħhom fil-ktajjen tal-valur Ewropej qabel l-adeżjoni sħiħa mal-UE. Barra minn hekk, filwaqt li l-UE hija u se tibqa' waħda mill-aktar ekonomiji miftuħa, il-kummerċ globali jinbidel drastikament minn prattiki ingusti, tariffi mhux ġustifikati u sussidji distorsivi ta' xi pajjiżi terzi. Biex jiġu stabbiliti mill-ġdid il-kundizzjonijiet ekwi u minħabba li s-Suq Uniku ma jistax ikun id-destinazzjoni tal-esportazzjoni ta' kapaċità eċċessiva u devjazzjonijiet kummerċjali kkawżati mill-istat, l-UE se tagħmel użu sħiħ, kull meta jkun meħtieġ, minn għodod għad-difiża tal-kummerċ (inklużi salvagwardji) u tariffi ġustifikati.

L-iżvilupp ulterjuri tas-suq Ewropew tagħna huwa sforz konġunt. Il-Kummissjoni se twettaq il-parti tagħha bl-azzjonijiet stabbiliti f'din l-Istrateġija u billi tuża l-għodod kollha għad-dispożizzjoni tagħha biex tiżgura l-konformità mar-regoli tas-Suq Uniku, inkluż billi tniedi proċedimenti ta' ksur fejn meħtieġ. Nappellaw lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill biex jaħdmu flimkien u jagħmlu l-adozzjoni tal-proposti tas-Suq Uniku prijorità. Flimkien għandna nimmiraw li jkollna fis-seħħ qafas tas-Suq Ewropew modernizzat u diġitalizzat sal-2030.

L-Istati Membri għandhom rwol ewlieni x'jaqdu peress li l-applikazzjoni ta' kuljum tar-regoli tal-UE hija f'idejhom. Għalhekk huwa kruċjali li l-Istati Membri jġibu l-politika u l-leġislazzjoni tagħhom f'konformità mal-oġettivi u r-regoli komuni tagħna biex jiffacilitaw in-negożju u jippermettu lill-kumpaniji joperaw fis-Suq Ewropew b'mod aktar faċli.

Il-Kunsill Ewropew habbar li ser jiehu kont tal-progress li sar fl-iżvilupp ulterjuri tas-suq Ewropew tagħna u jiżgura appoġġ politiku. Il-Kummissjoni hija lesta li tappoġġa dan l-isforz u se taggorna dwar il-progress li jkun sar bl-implimentazzjoni ta' din l-Istrateġija fir-Rapport Annwali tagħha dwar is-Suq Uniku u l-Kompetittività, inklużi l-indikaturi ewlenin tal-prestazzjoni tagħha.

⁸¹ Il-Kummissjoni se tkompli timpenja ruhha mar-Renju Unit, il-Kanada, il-Ġappun, il-Korea t'Isfel u pajjiżi oħra tal-istess fehma, b'mod partikolari permezz ta' ftehimiet ta' kummerċ hieles u sħubijiet aktar immirati u flessibbli.